

EKOID

adres:
40-302 Katowice
ul. gen. H. Le Ronda 76

kontakt:
e-mail : ekoid@ekoid.pl
www.ekoid.pl

NIP 954-178-24-09

tel/fax. (032) 255 28 23, 353 32 14

kom. 515 165 251, 507 020 165

Rodzaj opracowania: **PROGNOZA ODZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY JASIENICA DLA
SOŁECTWA WIESZCZĘTA**

Zamawiający: P.A. NOVA S.A.
ul. Górnych Wałów 42
44 – 100 Gliwice
realizująca umowę z Gminą Jasienica

Kierownik zespołu autorskiego:
mgr Iwona Majewska - Durjasz

Katowice, listopad 2020 r.

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	5
1.1.	PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	5
1.2.	PODSTAWY OPRACOWANIA ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY	5
2.	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2.1.	OBSZAR OPRACOWANIA I JEGO AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE.....	8
2.2.	CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH.....	10
2.3.	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	19
3.	INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY .	19
4.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	20
5.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU	20
5.1.	STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA	20
5.1.1.	.REGIONALIZACJA FIZYCZNOGEOGRAFICZNA	22
5.1.2.	UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI TERENU	23
5.1.3.	BUDOWA GEOLOGICZNA	23
5.1.4.	ZŁOŻA KOPALIN I EKSPLOATACJA GÓRNICZA	24
5.1.5.	OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE OSUWANIEM SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	24
5.1.6.	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	25
5.1.7.	GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH	26
5.1.8.	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)	26
5.1.9.	HYDROGRAFIA	26
5.1.10.	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	27
5.1.11.	GLEBY.....	27
5.1.12.	KLIMAT I WARUNKI AEROSANITARNE	28
5.1.13.	ZASOBY PRZYRODY OŻYWIONEJ I ICH OCHRONA PRAWNA.....	29
5.1.14.	ROŚLINNOŚĆ POTENCJALNA	29
5.1.15.	ROŚLINNOŚĆ RZECZYWISTA I FLORA	29
5.1.16.	FAUNA.....	31
5.1.17.	OBIEKTY CHRONIONE W ROZUMIENIU <i>USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY</i>	32
5.1.18.	ZABYTKI	32
5.2.	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, A JEGO ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO SAMOREGENERACJI.....	33
5.3.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU	36
6.	PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	37
6.1.	FORMY OCHRONY PRAWNEJ.....	37
6.1.1.	LASY OCHRONNE	37
6.1.2.	ZASOBY WODNE	38
6.1.3.	USTALENIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW KORZYSTANIA Z WÓD REGIONU WODNEGO	38
6.1.4.	ZŁOŻA KOPALIN	38
6.1.5.	FLORA I FAUNA	39
6.1.6.	OBIEKTY CHRONIONE W ROZUMIENIU <i>USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY</i>	41
6.1.7.	WALORY KRAJOBRAZOWE I ZABYTKI.....	43
6.1.8.	KLIMAT AKUSTYCZNY	44

6.1.9.	GRUNTY ROLNE I LEŚNE.....	45
6.1.10.	OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO A NIE OBJĘTE OCHRONĄ.....	45
7.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU	46
8.	USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W ODNIESIENIU DO <i>STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030</i>	50
9.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM BEZPOŚREDNIE, WTÓRNE I SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	52
9.1	ODDZIAŁYWANIA ROZWIĄZAŃ PLANU NA ŚRODOWISKO: BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, WTÓRNE I SKUMULOWANE	52
10.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM..	55
11.	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	55
12.	OBSZARY PROBLEMOWE	55
13.	ROZWIĄZANIA MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	56
14.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	57
15.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	58

SPIS TABEL:

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	44
Tab. 2. Charakterystyka typów oddziaływań	54

SPIS RYSUNKÓW:

Rys. 1. Poglądowa mapa lokalizacji gminy Jasienica w granicach województwa śląskiego	8
Rys. 2. Lokalizacja sołectwa Wieszczeń na tle granic gminy Jasienica	9

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik 1 Mapa prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1:2000	
---	--

1. Wprowadzenie

1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko planowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dla sołectwa Wieszczęta.

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1405, 1566, 1999).

Do sporządzenia prognozy zastosowano metodę analizy systemowej, opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań.

1.2. Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały

Niniejszą prognozę sporządzono na zlecenie Urzędu Gminy Jasienica z siedzibą w Jasienicy 159.

Przy wykonaniu prognozy oparto się o następujące akty prawne:

- [1.2.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz. 2081, z późniejszymi zmianami).
- [1.2.2] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 1396, z późniejszymi zmianami).
- [1.2.3] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 55);
- [1.2.4] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 6, z późniejszymi zmianami).
- [1.2.5] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1161).
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz. 2268).
- [1.2.7] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2019, poz. 868).
- [1.2.8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 112).
- [1.2.9] Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2019, poz. 2448).
- [1.2.10] Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. 2012, poz. 463).

- [1.2.11] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz.1839).
- [1.2.12] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz. 2067, z późniejszymi zmianami).
- [1.2.13] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2016, poz.1911).
- [1.2.14] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 Nr 0, poz. 1409).
- [1.2.15] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 Nr 0, poz. 1408).
- [1.2.16] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183).

Powyższe akty prawne dały podstawę do wydania szeregu rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia określonego typu obszarów i obiektów. Stanowią one również podstawę do konstrukcji planów zagospodarowania przestrzennego studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

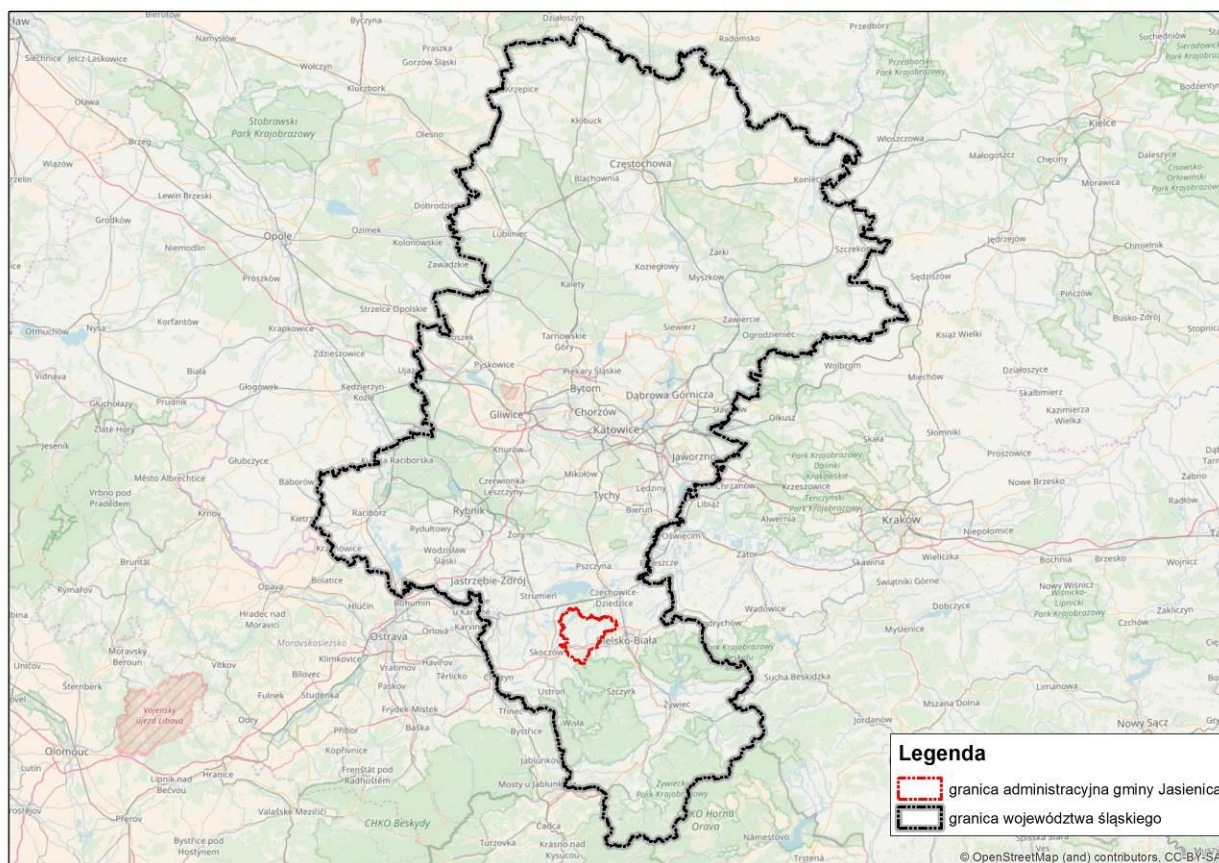
Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano także następujące materiały:

- [1.2.17] Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla sołectw Bielowicko, Grodziec, Iłownica, Landek, Łazy, Roztropice, Rudzica, Wieszczyta. Wyk.: EKOID, Katowice, 2017.
- [1.2.18] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica, wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, wyk. Firma Projektowa „Bogacz” z siedzibą w Katowicach, 2016.
- [1.2.19] Strategia rozwoju gminy Jasienica do 2025 (projekt), Jasienica 2016 r.
- [1.2.20] Program ochrony środowiska dla Gminy Jasienica. Aktualizacja. Wyk. EKO-TEAM KONSULTING, Bielsko-Biała 2009.
- [1.2.21] Kondracki J. 2000. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
- [1.2.22] Kondracki J. 2001. Geografia fizyczna. PWN, Warszawa.
- [1.2.23] Matuszkiewicz J.M. 2008a. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl, data dostępu 05.2018).
- [1.2.24] Matuszkiewicz J.M. 2008b. Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl, data dostępu 05.2018).
- [1.2.25] Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Warszawa 2016.

- [1.2.26] Gumiński R. 1948. Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny 1: 7-20.
- [1.2.27] Tokarska-Guzik B., Zając M., Zając A., Urbisz A., Dajdok Z., Danielewicz W., Hołdyński C. 2012. Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych. GDOŚ, Warszawa, ss. 197.
- [1.2.28] Parusel J.B. (red.) 2012. Czerwone listy wybranych grup grzybów i roślin województwa śląskiego. Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030. Raport o stanie przyrody województwa śląskiego. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Raporty i Opinie 6, t. 2.
- [1.2.29] Parusel J.B. (red.) 2012. Czerwone listy zbiorowisk roślinnych, mszaków i porostów województwa śląskiego. Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030. Raport o stanie przyrody województwa śląskiego. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Raporty i Opinie 6, t. 3.
- [1.2.30] Parusel J.B. (red.) 2013. Czerwone listy zwierząt województwa śląskiego. Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030. Raport o stanie przyrody województwa śląskiego. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Raporty i Opinie 6, t. 5.
- [1.2.31] Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. 2007. Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice.
- [1.2.32] <http://www.jasienica.pl/>
- [1.2.33] <http://www.powiat.bielsko.pl/>
- [1.2.34] <http://www.skoczow.pl/page/>
- [1.2.35] <http://www.czechowice-dziedzice.pl/>
- [1.2.36] www.wkz.katowice.pl
- [1.2.37] <http://www.kzgw.gov.pl/>
- [1.2.38] <http://geoportal.powiat.bielsko.pl/>
- [1.2.39] <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- [1.2.40] <http://www.katowice.rdos.gov.pl/>
- [1.2.41] <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- [1.2.42] <http://www.katowice.pios.gov.pl/>
- [1.2.43] <http://beta.btsearch.pl>
- [1.2.44] <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>

2. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Obszar opracowania i jego aktualne zagospodarowanie

Rys. 1. Poglądowa mapa lokalizacji gminy Jasienica w granicach województwa śląskiego

Gmina Jasienica jest gminą wiejską wchodzącą w skład powiatu bielskiego (z siedzibą władz w Bielsku-Białej), stanowiącego część składową województwa śląskiego (z siedzibą władz wojewódzkich w Katowicach). Powyższe jednostki terytorialne zaczęły funkcjonować od dnia 1 stycznia 1999 r. Wcześniej obszar gminy zlokalizowany był w obrębie województwa bielskiego. Gmina Jasienica położona jest na zachodnim skraju powiatu bielskiego.

Według danych Urzędu Gminy Jasienica powierzchnia gminy wynosi 91,714 km² (91 714 ha), co stanowi ok. 20% powierzchni powiatu bielskiego.

Gmina ma nieregularny kształt. Największe rozpiętości, o zbliżonych wartościach, tj. 13 km, osiąga zarówno na linii północ-południe, jak i na linii wschód-zachód. Wieś Jasienica, siedziba gminy, oddalona jest od Katowic o ok. 62 km, od Bielska-Białej o ok. 10 km, a od granicy państwa z Republiką Czeską – o ok. 22 km.

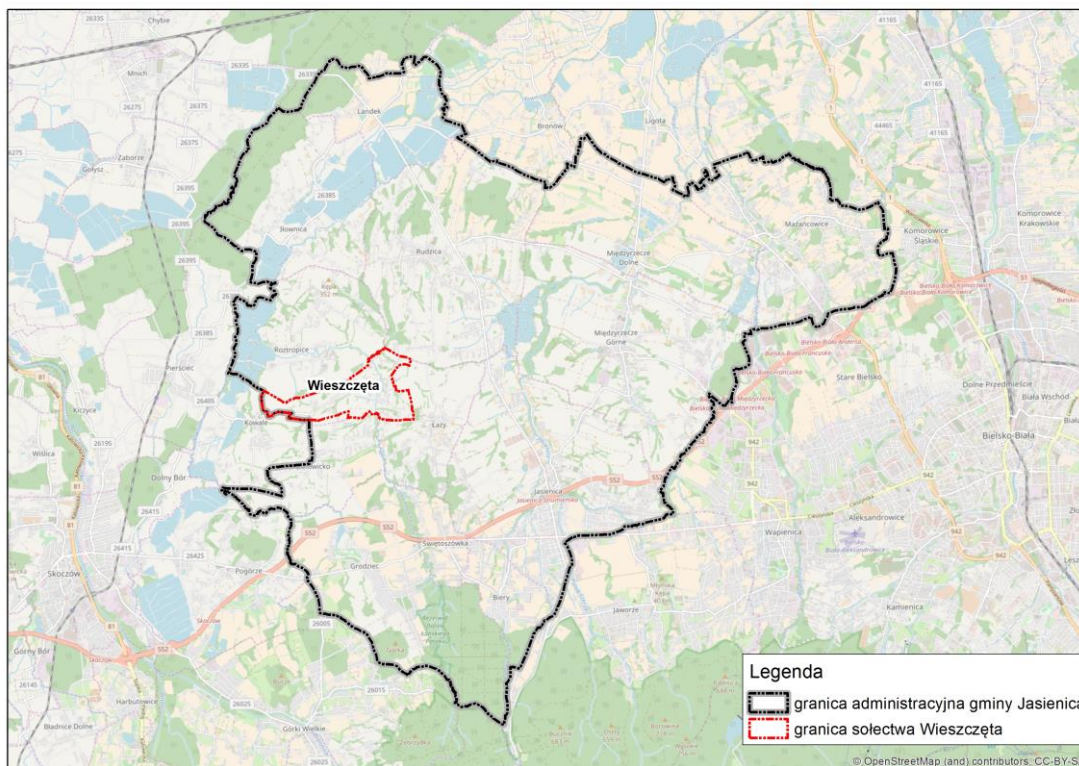
Gmina Jasienica graniczy:

- od północy z miastem i gminą Czechowice-Dziedzice,
- od północnego-zachodu z gminą Chybie, a przez to z powiatem cieszyńskim,

- od zachodu z miastem i gminą Skoczów i tym samym z powiatem cieszyńskim,
- od południowego zachodu z gminą Brenna,
- od południa i południowego wschodu z gminą Jaworze,
- od wschodu z miastem Bielsko-Biała.

Strukturę gminy Jasienica tworzy 14 sołectw o następującej powierzchni (km²) [1.2.32]:

- Bielowicko: 3,116
- Biery: 2,164
- Grodziec: 9,750
- Iłownica: 7,775
- Jasienica: 11,718
- Landek: 4,470
- Łazy: 3,491
- Mazańcowice: 8,180
- Międzyrzecze Dolne: 7,800
- Międzyrzecze Górne: 12,513
- Roztropice: 5,761
- Rudzica: 11,476
- Świątoszówka: 1,506
- **Wieszczęta: 1,994**

Rys. 2. Lokalizacja sołectwa Wieszczęta na tle granic gminy Jasienica

Wieszczyta zlokalizowane są w zachodniej części gminy Jasienica. Sołectwo zalicza się do najmniejszych miejscowości wchodzących w strukturę gminy.

Wieszczyta graniczą:

- od północy z sołectwami Roztropice i Rudzica,
- od zachodu z gminą Skoczów (powiat cieszyński),
- od południa z sołectwami Bielowicko i Łazy,
- od wschodu z sołectwem Łazy.

Na dzień 31.12.2016 liczba mieszkańców sołectwa wynosiła 265 osoby [1.2.32], co daje średnią gęstość zaludnienia ok. 133 osoby na km².

Pod względem historycznym, miejscowości i ziemie położone w obecnie istniejących granicach administracyjnych gminy Jasienica zlokalizowane były na Śląsku Cieszyńskim.

Wieszczyta są najmłodszą miejscowością gminy Jasienica. Po raz pierwszy wzmiankowane były w 1577 roku [1.2.17].

Sołectwo ma typowo rolniczy charakter. Zdecydowaną większość jego powierzchni zajmują tereny rolnicze i zabudowa jednorodzinna o charakterze wiejskim. Zlokalizowany jest też tutaj Zespół Szkolno-Przedszkolny oraz parafia ewangelicko-augsburska z kościołem i cmentarzem. Zabudowa w większości usytuowana jest wzdłuż ulicy Bielowickiej ulicy Wieszczyckiej. Zadrzewienia zajmują tu bardzo niewielką powierzchnię. Występują pod postacią małych fragmentów lasów pozostających poza zarządem PDL LP, zadrzewień śródpolnych oraz wąskich pasów zieleni wysokiej towarzyszącej ciekom, tworząc enklawy w krajobrazie w krajobrazie rolniczym.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

W przedstawionym do oceny planie wyszczególniono następujące przeznaczenia terenów i działek:

MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,

RM - tereny zabudowy zagrodowej,

UP - tereny zabudowy usług publicznych,

US - tereny sportu i rekreacji,

PU1 - tereny zabudowy usługowo produkcyjnej,

ZC - tereny cmentarzy,

ZN – tereny zieleni,

ZL – tereny lasów,

R1 – tereny rolne z dopuszczeniem zabudowy,

R2 – tereny rolne z zakazem zabudowy,

WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych,

KDL - tereny dróg publicznych klasy lokalnej,

KDD - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej,

KDW - tereny dróg wewnętrznych;

Dla każdego terenu wyodrębnionego w planie ustalono przeznaczenia podstawowe, przeznaczenia dopuszczone, sposoby zagospodarowania i użytkowania: działek, budynków i budowli, a także odpowiadające poszczególnym przeznaczeniom: nakazy, zakazy i dopuszczenia.

§15. Ustalenia planu dla terenów o symbolach **od MN.1 do MN.35** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- 1) przeznaczenie podstawowe – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) usługi obsługujące funkcję mieszkaniową,
 - b) usługi obsługujące ruch turystyczny,
 - c) zabudowa zagrodowa w ramach istniejącego gospodarstwa rolnego,
 - d) zabudowa rekreacji indywidualnej,
 - e) przynależne zagospodarowanie terenu;
- 3) w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustala się:
 - a) maksymalną powierzchnię zabudowy:
 - dla terenów o symbolach od MN.1 do MN.31: 30%,
 - dla terenów o symbolach od MN.32 do MN.35: 40%,
 - b) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej:
 - dla terenów o symbolach od MN.1 do MN.31: 60%,
 - dla terenów o symbolach od MN.32 do MN.35: 50%,
 - c) minimalną intensywność zabudowy: 0,01,
 - d) maksymalną intensywność zabudowy: 0,8,
 - e) maksymalną wysokość budynków: 10 m,

- f) geometrię dachów: dachy płaskie, dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu do 45°,
 - g) minimalną powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej: 800 m²,
- 4) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów zakazuje się zabudowy szeregowej.

§16. Ustalenia planu dla terenów o symbolach od MNU.1 do MNU.3 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej:

- 1) przeznaczenie podstawowe – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) zabudowa zagrodowa w ramach istniejącego gospodarstwa rolnego,
 - b) przynależne zagospodarowanie terenu;
- 3) w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustala się:
 - a) maksymalną powierzchnię zabudowy: 30%,
 - b) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej: 60%,
 - a) minimalną intensywność zabudowy: 0,01,
 - b) maksymalną intensywność zabudowy: 0,8,
 - c) maksymalną wysokość budynków: 10 m,
 - d) geometrię dachów: dachy płaskie, dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu do 45°,
 - e) minimalną powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej: 800 m²,
- 4) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów zakazuje się zabudowy szeregowej.

§17. Ustalenia planu dla terenów o symbolach od RM.1 do RM.6 – tereny zabudowy zagrodowej:

- 1) przeznaczenie podstawowe – zabudowa zagrodowa w ramach gospodarstwa rolnego, zabudowa związana z prowadzoną działalnością rolniczą w ramach gospodarstwa rolnego;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) usługi związane z charakterem prowadzonej działalności rolnej,

- b) przynależne zagospodarowanie terenu;
- 3) w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustala się:
 - a) maksymalną powierzchnię zabudowy: 60%
 - b) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej: 30%,
 - c) minimalną intensywność zabudowy: 0,01,
 - d) maksymalną intensywność zabudowy: 1,0,
 - e) maksymalną wysokość budynków: 10 m,
 - f) geometrię dachów: dachy płaskie, dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu do 45°.

§18. Ustalenia planu dla terenów o symbolach **od UP.1 do UP.2** – tereny zabudowy usług publicznych:

- 1) przeznaczenie podstawowe – teren zabudowy usług publicznych;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) zamieszkanie zbiorowe,
 - b) przynależne zagospodarowanie terenu;
- 3) w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustala się:
 - a) maksymalną powierzchnię zabudowy: 65%
 - b) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej: 25%,
 - c) minimalną intensywność zabudowy: 0,01,
 - d) maksymalną intensywność zabudowy: 1,0,
 - e) maksymalną wysokość budynków: 12 m,
 - f) geometrię dachów: dachy płaskie, dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu do 45°.

§19. Ustalenia planu dla terenów o symbolu **US.1** – tereny sportu i rekreacji:

- 1) przeznaczenie podstawowe – teren sportu i rekreacji;

2) przeznaczenie uzupełniające:

- a) zabudowa zaplecza sportowego i gospodarczego dla obiektów sportowych i rekreacyjnych,
- b) usługi, w szczególności gastronomi, turystyki, handlu detalicznego,
- c) przynależne zagospodarowanie terenu;

3) w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustala się:

- g) maksymalną powierzchnię zabudowy: 30%
- h) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej: 60%,
- i) minimalną intensywność zabudowy: 0,01,
- j) maksymalną intensywność zabudowy: 1,0,
- k) maksymalną wysokość budynków: 10 m,
- l) geometrię dachów: dachy płaskie, krzywoliniowe, dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu do 45°.

§20. Ustalenia planu dla terenów o symbolach **PU1.1 – PU1.2** – tereny zabudowy usługowo produkcyjnej:

1) przeznaczenie podstawowe – zabudowa usługowa, w tym zabudowa usług handlu, gastronomi, hotelarstwa, administracji, obsługi pojazdów, zabudowa produkcyjna, rzemiosło;

2) przeznaczenie uzupełniające:

- a) przynależne zagospodarowanie terenu;

3) w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ustala się:

- a) maksymalną powierzchnię zabudowy: 65%,
- b) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej: 25%,
- c) minimalną intensywność zabudowy: 0,01,
- d) maksymalną intensywność zabudowy: 1,0,
- e) maksymalną wysokość budynków: 12 m,

- f) geometrię dachów: dachy płaskie, dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu do 45°;
- 4) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów zakazuje się przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

§21. Ustalenia planu dla terenów o symbolu **ZC.1 – tereny cmentarzy:**

- 1) przeznaczenie podstawowe – cmentarze;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) przynależne zagospodarowanie terenu;
- 3) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów obowiązują przepisy odrębne związane z cmentarzami i chowaniem zmarłych, ponadto ustala się:
 - a) zakaz lokalizacji budynków i budowli związanych z kremacją,
 - b) dopuszcza się zabudowę związaną z funkcjonowaniem cmentarza o wysokości do 10 m, powierzchni zabudowy do 200 m², dachach jedno- lub wielospadowych o nachyleniu do 60 stopni, z dopuszczeniem lokalnej dominanty o wysokości do 20 m.

§22. Ustalenia planu dla terenów o symbolach od **ZN.1 do **ZN.18** – tereny zieleni:**

- 1) przeznaczenie podstawowe – tereny zieleni;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) wody śródlądowe,
 - b) drogi do gruntów rolnych i leśnych,
 - c) ścieżki rowerowe i ciągi piesze,
 - d) infrastruktura techniczna,
 - e) obiekty małej architektury,
 - f) budowle hydrologiczne związane z istniejącymi ciekami naturalnymi i kanałami,

§23. Ustalenia planu dla terenów o symbolach od **ZL.1 do **ZL.12** – tereny lasów:**

- 1) przeznaczenie podstawowe - tereny lasów z występującymi polanami, drogami i ścieżkami śródleśnymi, stałymi i sezonowymi wodami powierzchniowymi;
- 2) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania oraz wskaźników zagospodarowania terenu obowiązują przepisy o lasach;

- 3) dopuszcza się drogi do gruntów rolnych i leśnych związanych z produkcją leśną, ścieżki turystyczne i rowerowe, ścieżki dydaktyczne i miejsca widokowe, infrastrukturę techniczną w postaci sieci podziemnych, podziemnych ujęć wody oraz na wodach powierzchniowych, z zastrzeżeniem zachowania drożności lokalnych korytarzy ekologicznych.

§24. Ustalenia planu dla terenów o symbolach od **R1.1 do R1.24** – tereny rolne z dopuszczeniem zabudowy:

- 1) przeznaczenie podstawowe - tereny rolne;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) wody śródlądowe,
 - b) drogi do gruntów rolnych i leśnych,
 - c) ścieżki rowerowe i ciągi piesze,
 - d) infrastruktura techniczna,
 - e) obiekty małej architektury,
 - f) budowle hydrologiczne związane z istniejącymi ciekami naturalnymi i kanałami;
- 3) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania oraz wskaźników zagospodarowania terenu dopuszcza się zabudowę związaną z prowadzoną działalnością rolniczą zgodnie z przepisami ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, o parametrach:
 - a) maksymalną powierzchnię zabudowy: 60%
 - b) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej: 30%,
 - c) minimalną intensywność zabudowy: 0,01,
 - d) maksymalną intensywność zabudowy: 0,1,
 - e) maksymalną wysokość budynków: 10 m,
 - f) geometrię dachów: dachy płaskie, dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu do 45°.

§25. Ustalenia planu dla terenów o symbolach od **R2.1 do R2.2** – tereny rolne z zakazem zabudowy:

- 1) przeznaczenie podstawowe - tereny rolne;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) wody śródlądowe,

- b) drogi do gruntów rolnych i leśnych,
 - c) ścieżki rowerowe i ciągi piesze,
 - d) infrastruktura techniczna,
 - e) obiekty małej architektury,
 - f) budowle hydrologiczne związane z istniejącymi ciekami naturalnymi i kanałami;
- 3) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania oraz wskaźników zagospodarowania terenu zakazuje się zabudowy.

§26. Ustalenia planu dla terenów o symbolach od **WS.1 do WS.2** – tereny wód powierzchniowych śródlądowych:

- 1) przeznaczenie podstawowe - tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) urządzenia wodne,
 - b) mosty i kładki,
 - c) infrastruktura techniczna;
- 3) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania oraz wskaźników zagospodarowania terenu nakazuje się utrzymanie i ochronę istniejącego cieku wraz z zielenią przybrzeżną niską i wysoką, stanowiącą ich otulinę biologiczną.

§27. Ustalenia planu dla terenów o symbolach **od KDL.1 do KDL.4** – tereny dróg publicznych klasy lokalnej:

- 1) przeznaczenie podstawowe - droga publiczna klasy lokalnej;
- 2) szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu.

§28. Ustalenia planu dla terenów o symbolach **od KDD.1 do KDD.6** – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej:

- 1) przeznaczenie podstawowe - droga publiczna klasy dojazdowej;
- 2) szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu.

§29. Ustalenia planu dla terenów o symbolach **od KDW.1 do KDW.14** – tereny dróg wewnętrznych:

- 1) przeznaczenie podstawowe – drogi wewnętrzne;
- 2) przeznaczenie uzupełniające:
 - a) zieleni, w tym zieleni izolacyjna,

- b) ścieżki rowerowe i ciągi piesze,
 - c) infrastruktura techniczna,
 - d) miejsca parkingowe;
- 3) szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu;
- 4) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania oraz wskaźników zagospodarowania terenu ustala się dostosowanie konstrukcji nawierzchni terenu do możliwości przejazdu pojazdów uprzywilejowanych.

Generalnie w stosunku do istniejącego stanu zagospodarowania, oceniany projekt przewiduje rozwój zabudowy, w tym zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, wprowadzanej na tereny zarówno niezabudowane, jak i częściowo zabudowane, oznaczone w obowiązującym miejscowym planie jako tereny upraw polowych, łąk i pastwisk oraz fragmenty lasów. Przedstawiony do oceny projekt planu przewiduje także wprowadzenie zabudowy zagrodowej na obszary już zabudowane, oznaczone w obowiązujących dokumentach planistycznych jako tereny upraw polowych oraz łąk i pastwisk oraz wprowadzenie terenów usług sportu na obszary już pełniące taką funkcję, a oznaczone w obowiązującym planie jako tereny zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej. Skutki realizacji tych zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Wieszczeża można określić jako mało znaczące dla środowiska.

Zdecydowana większość zabudowy, która możliwa będzie do zrealizowania w oparciu o opiniowany projekt planu to zabudowa dogęszczająca istniejące obszary zabudowane na terenach już w obecnym stanie planistycznym przeznaczonych pod zabudowę. W stosunku do obowiązującego stanu planistycznego wprowadzono też nowe obszary zabudowy, głównie mieszkaniowej jednorodzinnej. Nowe obszary zabudowy zaprojektowano w nawiązaniu do istniejącej zabudowy i sieci infrastruktury (gł. dróg), co uznać należy za korzystne ze środowiskowego punktu widzenia, gdyż nowa zabudowa będzie w niewielkim zakresie wymagała rozbudowy niezbędnej nowej infrastruktury. Najwięcej nowej zabudowy ulokowanej zostanie części centralnej, która i tak jest już w znacznym stopniu zabudowana. Kilka większych obszarów nowej zabudowy przewidziano też przy południowej granicy terenu opracowania. Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę obejmują głównie tereny rolne: pola uprawne i łąki. W wyniku realizacji postanowień planu zagęszczeniu ulegnie głównie zabudowa przy ul. Bielowickiej i w części centralnej. Jako że wprowadzana zabudowa obejmuje głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zauważyć należy, że nawet na terenach zabudowanych, tereny biologicznie czynne będą stanowiły znaczny procent powierzchni. Tereny biologicznie czynne będą miały charakter zieleni przydomowej i ogrodowej.

Nieco odmienny charakter będzie miała zabudowa u zbiegu ulic Centralnej, Kowali i Bielowickiej. Plan w tym zakresie sankcjonuje stan istniejący (cmentarz w jednostce ZC.1, przedszkole w jednostce UP.1 i boisko w jednostce US.1). W jednostce PU1.1 przewiduje się natomiast ograniczony przestrzennie rozwój zabudowy produkcyjno-usługowej.

W wyniku realizacji planu nastąpi zwiększenie powierzchni terenów zabudowanych. Należy jednak zaznaczyć, że dzięki projektowaniu nowej zabudowy w nawiązaniu do zabudowy istniejącej,

nie nastąpi znaczna zmiana w charakterze terenu. Obecnie na terenie występuje rozproszona zabudowa jednorodzinna, koncentrująca się wzdłuż dróg i w części centralnej oraz tereny rolne w postaci raczej niewielkich pól uprawnych i łąk. Pozostawienie znacznej części opisywanych terenów rolnych w doczasowym użytkowaniu prowadzić będzie do zachowania istniejącego charakteru terenu i zachowania w przeważającej części istniejących warunków siedliskowych. Tereny rolne zachowane zostaną głównie w części południowej i zachodniej.

W stanie obecnym teren w znikomym stopniu jest zadrzewiony. Zieleń wysoka występuje głównie w charakterze obudowy biologicznej niewielkich cieków. Warto zaznaczyć, że tereny te, bardzo istotne z punktu widzenia zachowania bioróżnorodności w projekcie planu zachowano w stanie istniejącym, a nawet poszerzono ich zakres. Większość terenów zieleni wskazanych w planie ma strukturę liniową, za wyjątkiem niewielkich wysp leśnych w terenach rolnych (np. ZL.12).

2.3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Oceniany projekt miejscowego *Planu zagospodarowania przestrzennego* generalnie realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2) oraz wpisuje się w szereg założeń przyjętych w innych dokumentach strategicznych.

Wskazane w planie kierunki i zagospodarowania wraz z określonymi zasadami i kierunkami ochrony środowiska i jego zasobów są zasadniczo zgodne z zapisami zawierającymi się w następujących dokumentach:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 20016 r.),
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.).

Projekt ten ponadto uwzględnia założenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego określonego na szczeblu ponadlokalnym oraz nie stoi w sprzeczności z założeniami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego [1.2.17].

3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie. W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

w zakresie opisu stanu środowiska wykorzystano metody analityczne,

w zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko na etapie realizacji zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogię, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Plan przedstawiony do oceny obejmuje teren położony w granicach sołectwa Wieszczeń, wchodzącego w skład gminy Jasienica w powiecie bielskim.

Przedstawiony do oceny plan zagospodarowania wprowadza lub rozszerza pewne nowe formy zainwestowania w stosunku do już istniejących w obowiązujących dokumentach planistycznych.

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego, w tym również na terenie gminy Jasienica podlega monitoringowi prowadzonemu m.in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

Dla przedmiotowego terenu w planie wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w postaci nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. Z uwagi na ujęte w planie zapisy z zakresu ochrony środowiska oraz charakter wprowadzanych przeznaczeń terenów za wystarczający uznaje się generalnie wspomniany wyżej monitoring prowadzony przez WIOŚ w Katowicach.

5. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu

5.1. Stan zasobów środowiska

Stan środowiska kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale jest także wypadkową jej powiązań z otoczeniem.

Rzeźba terenu, budowa geologiczna, charakter zagospodarowania a także szata roślinna stanowią o licznych powiązaniach analizowanego obszaru z innymi terenami. Wymiana biologiczna między nim a terenami przyległymi aktualnie jest możliwa praktycznie w każdym kierunku, za sprawą obszarów biologicznie czynnych, przede wszystkim terenów rolnych oraz cieków wodnych.

Teren będący przedmiotem opracowania, jak również jego otoczenie, został w znacznym stopniu przekształcony antropogenicznie w stosunku do naturalnych uwarunkowań środowiskowych. Przekształcenia te dotyczyły przede wszystkim zmian w kierunku użytkowania rolniczego. Tereny niezabudowane umożliwiają kontakt i wymianę z obszarami sąsiednimi. Istotną rolę odgrywają tu ciek wodny i towarzyszące im zadrzewienia, a także zadrzewienia innego typu, szczególnie zadrzewienia śródpolne i wyspy leśne oraz tereny rolne. Swobodną migrację w pewnym stopniu ogranicza zabudowa oraz główne ciągi komunikacyjne, jakimi na charakteryzowanym terenie są ulice: Bielowicka i Wieszczeńska.

W stanie obecnym istniejąca zabudowa koncentruje się wzdłuż ul. Bielowickiej, głównie w części centralnej opracowania. Dominuje raczej luźna i niska zabudowa jednorodzinna. Ponadto na terenie funkcjonuje zabudowa zagrodowa, zajmuje jednak niewielkie przestrzenie i jest dość rozproszona. Zabudowa o innym charakterze występuje głównie u zbiegu ulic Centralnej, Kowali i

Bielowickiej, gdzie znajduje się kościół wraz z cmentarzem, zespół szkolno-przedszkolny wraz z boiskiem sportowym.

Poza tym większość terenu zajmują tereny rolne w postaci łąk i pól uprawnych. Szczególnie silnie rolniczy charakter mają południowe krańce terenu opracowania i jego część zachodnia, choć niewielkie pola i łąki występują praktycznie niemal na całym terenie, wliczając nawet gęściej zabudowaną część centralną.

Istotnym z punktu widzenia bioróżnorodności elementem lokalnego środowiska są niewielkie ceiki obecne na terenie opracowania, wraz z ich obudową biologiczną, wliczając zadrzewienia. Ciągą się one południkowo we wschodniej części opracowania oraz równoleżnikowo na południe od ul. Bielowickiej. Pasy zadrzewień są z reguły wąskie, ale wraz z sąsiadującymi terenami biologicznie czynnymi nogą stanowić lokalne korytarze migracji, wpisujące się w większe ciągi ekologiczne. Same w sobie stanowią też mogą siedliska określonych grup roślin i zwierząt. Na terenie opracowania występują także niewielkie fragmenty lasów, jednak ich niewielka przestrzeń znacząco ogranicza ich funkcje jako siedliska, choć w ujęciu lokalnym mogą pełnić istotną rolę.

Powiązania przyrodnicze w obrębie terenu oraz pomiędzy nim a obszarami sąsiednimi zapewniają korytarze ekologiczne. Ich główną rolą jest umożliwienie swobodnego przemieszczania się gatunków oraz ograniczenie izolacji jego wyodrębnionych elementów. Powiązania te realizowane są m.in. poprzez obszary leśne, wyspy leśne, tereny otwarte pól i łąk, zadrzewienia śródpolne, doliny cieków wodnych, rowy melioracyjne, szlaki komunikacyjne itp. Korzystnie na nie wpływa mozaikowy układ struktur krajobrazu, a zwłaszcza obecność tzw. stepping stones (przystanków pośrednich), to jest płatów o odmiennym od otoczenia charakterze ekologicznym, np. wysp leśnych, zarośli śródpolnych, izolowanych oczek wodnych, pełniących funkcję schronień i bazy pokarmowej. Korytarze lokalne wykorzystywane są głównie przez zwierzynę pławą i drobne ssaki oraz płazy i gady. Także niektóre liniowe struktury antropogeniczne takie jak ciągi komunikacyjne i towarzyszące im siedliska (np. pobocza dróg czy tereny wzdłuż linii kolejowych) także umożliwiają w pewnym stopniu rozprzestrzenianie się (migrację) gatunków. Dotyczy to głównie kosmopolitycznych i wiatrosiewnych gatunków roślin.

Ograniczeniem dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych są bariery ekologiczne, czyli struktury oddzielające i przecinające różne jednostki przestrzenne krajobrazu. Niektóre elementy krajobrazu mogą pełnić jednocześnie funkcje bariery, jak i korytarza ekologicznego, w zależności od cech poszczególnych gatunków. Np. ciek wodny niektórym gatunkom umożliwia przemieszczanie się, dla innych może stanowić przeszkodę bardzo trudną lub niemożliwą do pokonania.

Przez teren opracowania przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- korytarz teriologiczny ssaków drapieżnych i kopytnych „Beskid Śląski - Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie” o kodzie K/BŚ-LPK i D/BS-LPK, wraz z fragmentem newralgicznym,
- ponadregionalny ornitologiczne korytarze ekologiczne „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego” i „Dolina Górnej Wisły”,
- przystanek pośredni dla ornitofauny „Dolina górnej Wisły” o statusie ponadregionalnym
- korytarz spójności obszarów chronionych „Beskid Śląski – Dolina Górnej Wisły 1” o statusie międzynarodowym.

Praktycznie cały teren opracowania znajduje się w zasięgu korytarzy dla ssaków kopytnych i drapieżnych. Sołectwo Wieszczęta, którego teren rozpatrywany jest w ramach tego opracowania rozciąga się przy tym niemal na całą szerokość korytarza. W stanie istniejącym pewną barierę stanowić może zabudowa w centralnej części opracowania i wzdłuż ul. Bielowickiej. Przyjąć należy, że obecnie teren ten w ograniczonym stopniu pełni funkcje korytarzowe. Migracje mogą następować przez występujące tu tereny biologicznie czynne, tj. tereny rolne w części zachodniej, a także doliny cieków w części wschodniej. Szczególnie istotne dla zachowania funkcji korytarzy dla ssaków wydaje się zachowanie doliny przepływającej we wschodniej części terenu opracowania wraz z jej obudową biologiczną.

W kontekście korytarzy ornitologicznych zaznaczyć należy, że z uwagi na naturalną mobilność ptaków i zdolność lotu, znacznie mniej obiektów oddziałuje na tę grupę zwierząt barierowo. Obecnie występuje tu niemal wyłącznie niska zabudowa, nie stwarzająca barier migracyjnych. W migracjach drobnych gatunków ptaków śpiewających istotną rolę mogą odgrywać tereny zadrzewione i zakrzewione, które stanowią przystanki i miejsca odpoczynku w trakcie wędrówki. W stanie obecnym ilość zadrzewień w obrębie wyznaczonych korytarzy ornitologicznych jest raczej niewielka.

Funkcjonowanie przystanku pośredniego dla ornitofauny związane jest głównie z zbiornikami wodnymi występującymi często w dolinie Górnej Wisły. W granicach opracowania brak takich zbiorników.

Funkcjonowanie korytarza spójności obszarów chronionych przebiegającego we wschodniej części terenu opracowania związana jest, podobnie jak korytarzy dla ssaków, z płynącym tu ciekiem i jego obudową biologiczną.

Powyższe korytarze stanowią część Korytarza Południowego biegnącego od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzącego przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami wokół zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich. Korytarz Południowy jest jednym z siedmiu głównych korytarzy w Polsce. Stanowi ponadto odcinek korytarza o randze paneuropejskiej, którego rolą jest zapewnienie łączności ekologicznej w skali kraju oraz kontynentu.

5.1.1. Regionalizacja fizycznogeograficzna

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego (2000) teren sołectwa Wieszczęta położony jest w zasięgu następujących jednostek:

- provincia Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51),
- podprovincia Zewnętrzne Karpaty Zachodnie i Wschodnie (513),
- makroregion: Pogórze Zachodniobeskidzkie (513.3),
- mezoregion: Pogórze Śląskie (513.32).

5.1.2. Ukształtowanie powierzchni terenu

Ukształtowanie powierzchni terenu objętego opracowaniem wynika przede wszystkim z jego lokalizacji w dorzeczu rzeki Iłownicy i jej dopływów, a także z umiejscowienia na obszarze Pogórza Śląskiego. Pogórze Śląskie charakteryzuje się złożoną strukturą podłoża geologicznego, ściętą przez powierzchnię denudacyjną obniżającą się od 400-450 m u podnóża progu Beskidu Śląskiego do 280-300 m na granicy płaskowyżu Kotliny Oświęcimskiej. W południowej części gminy Jasienica ku Pogórzu Śląskiemu opada wysokim progiem teren Beskidu Śląskiego.

5.1.3. Budowa geologiczna

Wg objaśnień do szczegółowych map geologicznych Polski i regionalizacji tektonicznej Polski gmina Jasienica położona jest obrębie dwóch wielkich jednostek tektonicznych Polski. Północna część gminy leży na obszarze Platformy zachodnioeuropejskiej, której główną jednostką tektoniczną na tym terenie jest zapadlisko górnośląskie, natomiast pozostała część gminy, w tym teren sołectwa Wieszcza, położona jest w obrębie orogenu Karpackiego, którego główną jednostką tektoniczną na tym terenie są Karpaty Zewnętrzne.

Na terenie regionu wyróżnia się następujące jednostki geologiczno-tektoniczne:

Krystaliczne podłoże prekambryjskie – będące Kopułą Bielska-Białej obejmuje wysklepione ku górze, skały krystaliczne oraz utwory klastyczne ediakaru występujące tu pod osadami mioceniowymi, na które nasunięte są utwory fliszu karpackiego. Struktura wyłania się spod różnowiekowych skał paleozoicznych południowego skrzydła zapadliska górnośląskiego. Utwory te spodziewane są na głębokości ok 2700 - 2800 m p.p.t.

Podłoże karbońskie – są utwory karbońskie wykształcone w postaci piaskowców, łowców i mułowców – nie występują nigdzie na powierzchni tego obszaru. Strop tych utworów, w części węglonośnych, obniża się dość gwałtownie w kierunku południowym. W dolinie Wisły występuje na głębokości 150 m, a w okolicach Bielska już na głębokości blisko 1000 m. Utwory te wypełniają zapadlisko, w którego części produktywniej ulokowane jest Górnośląskie Zagłębie Węglowe.

Zapadlisko przedkarpackie – wypełnione jest środkowo-mioceniowymi osadami morskimi o miąższość dochodzącej do 700 m – łowców, podścielonych lokalnie piaskowcami i zlepieńcami, leżącymi bezpośrednio na skałach karbońskich. Utwory te zaznaczają się na powierzchni terenu w rejonie miasta Czechowic, gdzie są jednak na ogół przykryte utworami czwartorzędowymi różnej miąższości. Strop tych utworów na terenie gminy występuje na głębokości od 240 – 280 m. p.p.t.

Pasmo fałdowo-płaszczowinowe, znane jako Karpaty zewnętrzne (eksternidy) lub Karpaty fliszowe, w ich obrębie wyróżniamy:

- płaszczwinę podśląską – będąca oknem tektonicznym składa się z utworów kredy i paleogenu. Są to niemal wyłącznie skały łupkowo-margliste (tzw. łupków godulskich) o pstrym zabarwieniu, silnie zaburzone tektonicznie i o bardzo zmiennej miąższości. W rejonie gminy osiągają miąższość od 200-300 m.
- płaszczwinę śląską, w której wyróżniamy:

- subpłaszczowinę cieszyńską – zbudowana z łupków i margli z wkładkami wapieni, określanych jako łupki cieszyńskie dolne wieku trytońsko - kimerydzkiego. Na nich leżą płytowo wapienie, przekładane żółtymi łupkami, zwane wapieniami cieszyńskimi. To one budują pasma i grzbiety Pogórza Śląskiego. Całość uzupełniają łupki i piaskowce tzw. łupki cieszyńskie górne. W łupkach tych występują żyły różnorodnych skał magmowych w zmiennych barwach, od białą szarą poprzez szarozieloną do szarej. Skały te noszą nazwę cieszyńskich.
- subpłaszczowinę godulską – nasunięta od południa na płaszczowinę cieszyńską, tworzy całość pasm Beskidu Śląskiego. Budują ją utwory środkowej kredy wykształcone w postaci ilastych łupków i piaskowców (tzw. warstwy Igockie), piaskowce godulskie z wkładkami łupkowymi. Płaszczowina ta, w odróżnieniu od pozostałych, odcina się w terenie wyraźnie od swego przedpola, tworząc stromy 300-400m próg biegnący ze wschodu na zachód, wzdłuż południowego krańca gminy Jasienica [1.2.17].

Czwartorzęd

Zgodnie ze szczegółowymi mapami geologicznymi Polski osady czwartorzędowe na omawianym obszarze występują głównie na stokach i w dolinach rzecznych. Warstwy plejstocenu, w dolinach rzecznych budują serie piaszczysto i żwirowe pochodzenia wodnolodowcowego genetycznie związanego z trzema zlodowaceniami południowo, środkowo i północnopolskimi.

Na stokach występują osady erozji i akumulacji eolicznej w postaci lessów piaszczystych i pyłów lessopodobnych oraz gliny zwietrzelinowe, napływowych i lessopodobnych o genezie wietrzelinowej powstałych podczas zlodowacenia północnopolskiego.

Najmłodsze ogniwo czwartorzędu – holocen, jako osady rzeczne występuje w dolinach cieków powierzchniowych w postaci piasków i żwirów, z przewarstwieniami osadów akumulacji organicznej (mady, mułki, namuły, torfy) [1.2.17].

5.1.4. Złoża kopalin i eksploatacja górnicza

W obrębie granic sołectwa Wieszcza nie udokumentowano złóż kopalin ani nie prowadzono eksploatacji górniczej.

5.1.5. Osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych

Gmina Jasienica leży w strefie występowania udokumentowanych obszarów osuwiskowych i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Ich powstawanie związane jest z, układem warstw geologicznych (warstwy położone równolegle do kierunku spadku zbocza), nachyleniem i ekspozycją stoków. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na pojawianie się osuwisk jest przekształcenie środowiska naturalnego przez wycinkę lasów, budowę dróg w poprzek stoków oraz obciążanie stoków zabudową.

Obszary zagrożone osuwaniem mas ziemnych oraz tereny osuwiskowe zostały wyznaczone w 2010 r. i naniesione na „Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi” sporządzone przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Na obszarze sołectwa Wieszcza nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

5.1.6. Warunki hydrogeologiczne

Pod względem podziału hydrogeologicznego Polski obszar sołectwa Wieszcza położony jest w zasięgu jednostki hydrogeologicznej Karpackiej (XXIII), podregion Zewnętrzno-karpacki (XXIII 1). Wody podziemne o typie szczelinowym, lokalnie porowo-szczelinowym, występują w utworach stratygraficznie przynależnych do paleogenu i kredy, sporadycznie jury, poziom czwartorzędowy o typie porowym. Nie mają one znaczenia użytkowego.

Podregion Zewnętrzno-karpacki (XXIII 1)

Piętro wodonośne czwartorzędu - zbudowane jest z utworów piaszczysto-żwirowych zlodowacenia środkowopolskiego i aluwii holocenów. W granicach gminy, w profilu piętra wodonośnego czwartorzędu występuje jeden ciągły poziom wodonośny o zwierciadle swobodnym lokalnie napiętym o miąższości warstwy od 1,1-14,2 m. Zwierciadło wody zalega na różnych głębokościach, które uzależnione są od budowy geologicznej, warunków litologicznych, morfologii terenu oraz czynników antropogenicznych i waha się od ok. 1,2 m w dolinach cieków po za dolinami z reguły brak wody. Spływ wód podziemnych następuje zgodnie kierunkiem spływu wód powierzchniowych, czyli generalnie na północ – zgodnie z nachyleniem powierzchni terenu.

Piętro wodonośne paleogen - kreda – główny poziomy wodonośny występuje w skałach fliszowych, zbudowany z utworów piaskowcowych i łupkowych wody odznaczają się niewielką zasobnością. Zwierciadło wody występuje na głębokości od kilku do kilkunastu metrów pod powierzchnią terenu. Stosunkowo duże ilości wody gromadzą się w dnach dolin zwłaszcza w rumoszowych pokrywach zwietrzelinowych. Ilość naturalnych wypływów jest stosunkowo duża, ale ich wydajność słaba, poniżej 1l/s.

Tylko wody typu szczelinowego występujące w piaskowcach godulskich, wykazują zasobność rzędu 5-10 m³/h [9.4]. Natomiast wapieni cieszyńskich, przeciętna wydajność waha się w granicach 1 m³/h. Wody te są jakościowo dobre, przeważają wody miękkie. Na całym obszarze brak jest izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu. Miąższość poziomu wodonośnego wynosi od 2,5 m do 38 m. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego zwietrzliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych oraz kotlin.

5.1.7. Główne zbiorniki wód podziemnych

Zgodnie z ustaleniami mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) stworzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, wg stanu z września 2017 r., zachodnia część obszaru gminy Jasienica znajduje się w granicy głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 347 „Dolina rzeki Górna Wisła”.

Teren sołectwa Wieszczeń znajduje się poza zasięgiem tego i innych głównych zbiorników wód podziemnych.

5.1.8. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Obszar sołectwa Wieszczeń leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2000163 (region wodny Małej Wisły). Powyższa jednolita części wód podziemnych (JCWPd) zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* posiada dobry stan chemiczny oraz ilościowy, a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrożone.

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Do źródeł zagrożeń dla jednolitych części wód podziemnych na przedmiotowym terenie należą potencjalne zanieczyszczenia pochodzące z sektora komunalnego oraz z sektora rolniczego. Zagrożenia te mogą potencjalnie wynikać z niewłaściwego stosowania oraz przechowywania nawozów mineralnych, zwłaszcza azotowych, a także nadmiernego ich stosowania. Kolejne potencjalne zagrożenie stanowią stosowane w rolnictwie i leśnictwie środki chemicznej ochrony roślin. Do zanieczyszczeń wód podziemnych może przyczyniać się również bezprawne składowanie odpadów komunalnych na niezabezpieczonych powierzchniach biologicznie czynnych, w tym na obrzeżach lasów, w przydrożnych rowach itp.

5.1.9. Hydrografia

Gmina Jasienica, a więc i sołectwo Wieszczeń, w całości położone są w prawostronnym dorzeczu Wisły.

Głównym ciekim odwadniającym ten teren jest Iłownica. Rzeka ma przebieg zbliżony do południkowego i jest zlewnią II-go rzędu rzeki Wisły. Całkowita długość rzeki Iłownicy wynosi 27,9 km, a jej źródła znajdują się na północno-zachodnich stokach wzgórza Bucze (na terenie Gór Śląskich w gminie Brenna) poza terenem gminy Jasienica. W jej zlewni znajduje się zachodnia część sołectwa Wieszczeń.

Prawobrzeżnym dopływem Iłownicy przepływającym w przez sołectwo jest Łański Potok (Łaziński Potok, Zlewaniec). Jego źródła znajdują się poza granicami opracowania, a uchodzi on do Iłownicy w sąsiedztwie Stawu Tarliska na terenie sołectwa Roztropice. W zlewni Łańskiego Potoku pozostaje środkowa i wschodnia część przedmiotowego sołectwa.

5.1.10. Jednolite części wód powierzchniowych

Przedmiotowy teren położony jest w obrębie dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- „Iłownica” (kod: PLRW20006211299), w zasięgu której leżą skrajnie zachodnie fragmenty sołectwa,
- „Łaziński Potok (Zlewaniec)” (kod: PLRW20001221124), do której należy większa część sołectwa.

Zgodnie z *Aktualnym Planem Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* charakterystyka powyższych JCWP przedstawia się następująco:

- „Iłownica” PLRW20006211299:

- status – silnie zmieniona część wód,
- stan – zły,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona,
- typ odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego, brak możliwości technicznych,
- termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027,
- uzasadnienie – brak możliwości technicznych.

W zlewni JCWP występuje presja niska emisja. W programie działań zaplanowano: weryfikację programu ochrony środowiska dla gminy, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

- „Łaziński Potok (Zlewaniec)” kod: PLRW20001221124:

- status – silnie zmieniona część wód,
- stan – dobry,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- typ odstępstwa – nie dotyczy,
- termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015.

5.1.11. Gleby

Charakterystyka środowiska glebowego jest bezpośrednio związana z budową geologiczną przedmiotowego obszaru, jednak na kształtowanie się procesów glebotwórczych ma również wpływ działalność człowieka, w tym zabudowa oraz działalność rolnicza.

Pokrywa glebowa na terenie gminy Jasienica, w tym sołectwa Wieszczyta, jest dość zróżnicowana. Przeważają gleby powstałe z pyłów lessowych ilastych oraz gleby średnio ciężkie.

Materiał glebotwórczy tworzą zarówno utwory czwartorzędowe (pyły, mułki lessowate, gliny pylaste, ily zwietrzelinowe), jak i utwory starsze – wapienie i łupki cieszyńskie oraz wapniste piaskowce.

Na znacznej powierzchni występują gleby brunatne w różnych podtypach. Zaliczają się one do charakterystycznych gleb dla Pogórza Śląskiego. Wśród biellic największe powierzchnie zajmują gleby bielcowo-brunatne. W dolinach rzek i potoków występują pyłowe utwory aluwialne (aluwialno-deluwialne). Przechodzą one miejscami w różnego typu mady współczesnych osadów rzecznych.

Biorąc pod uwagę jakość gleby pod kątem jej wartości użytkowej na analizowanym terenie występują głównie gleby klasyfikowane jako gleby orne średnio dobre (IIIb), orne średniej jakości, lepsze (IVa) oraz orne średniej jakości, gorsze (IVa). Mniejszą powierzchnię zajmują gleby orne słabe (V).

W granicach opracowania występują także utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli (gleb przykrytych), przy czym powierzchnie przykrywające występują w postaci litego betonu, asfaltu czy też bruku.

5.1.12. Klimat i warunki aerosanitarne

Gmina Jasienica, a więc także teren objęty niniejszą prognozą, położone są w strefie klimatów podgórskich i dolinnych, o średniej rocznej temperaturze od 8°C do 10°C.

Naturalne przewietrzanie jest bardzo dobre. Miejscami na nasłonecznionych, południowych zboczach występują warunki mezoklimatyczne bardzo korzystne. Klimat terenu opracowania uzależniony jest w głównej mierze od wędrowek mas powietrza. Załedwie 10% stanowią tutaj wiatry północne i północno-wschodnie. W zimie na tym terenie częściej pojawiają się wiatry południowe i południowo zachodnie (10,3%), latem zachodnie (22%) i północnozachodnie (12,5%). Wiatry wschodnie i południowo-wschodnie wieją najczęściej wiosną i jesienią. Wieloletnia średnia roczna prędkość wiatru wynosi około 2.5 m/s. Pewien odsetek wiatrów to wiatry halne, mające dodatni wpływ na zmniejszenie wilgotności względnej, tym bardziej, że roczną sumę opadów można określić jako wysoką. Dochodzi bowiem do 1200 mm rocznie, czyli średnia jest dwukrotnie wyższa od średnich opadów np. w Wielkopolsce, czy na Mazowszu. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi <60 dni. Maksymalna grubość pokrywy śnieżnej wynosi <60 cm. Okres wegetacyjny roślin na Pogórzu Śląskim trwa ponad 220.

O jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całej gminy Jasienica decydują przede wszystkim emisje zanieczyszczeń tj.:

- źródła punktowe, tzw. „niska emisja” pochodząca ze stacjonarnych źródeł lokalnych (paleniska gospodarstw domowych, kotłownie indywidualne, niewielkie przedsiębiorstwa i zakłady produkcyjno-usługowe),
- źródła liniowe o charakterze mobilnych zanieczyszczeń komunikacyjnych (głównie spaliny samochodowe),
- procesy produkcyjne w większych zakładach o specyfice i wielkości dla danej produkcji,
- przenoszenie zanieczyszczeń z obszarów przyległych w postaci kwaśnych deszczy (aglomeracje Górnośląska i Rybnicka, aglomeracje czeskie Trzyniec-Karwina-Ostrawa).

Na terenie sołectwa Wieszczęta głównym źródłem zanieczyszczeń są paleniska gospodarstw domowych oraz spaliny samochodowe. W pewnym stopniu do zanieczyszczenia powietrza przyczyniać się może także emisja spalin z pracujących maszyn rolniczych. Brak tutaj większych emiterów zanieczyszczeń powietrza. Do najbliższych usytuowanych obiektów tego typu należą: Zakład Nr 1 Fabryki Mebli Giętych w Jasienicy, Zakład WYROBU Płytek Ceramicznych w Jasienicy oraz Instytut Zootechniki w Grodźcu [1.2.17].

5.1.13. Zasoby przyrody żywej i ich ochrona prawna

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne (Matuszkiewicz 2008a) teren sołectwa Wieszczęta położony jest w zasięgu następujących jednostek:

- Dział Zachodniokarpacki (H),
 - Kraina Karpat Zachodnich (H.1),
 - Podkraina Zachodniobeskidzka (H.1a.),
 - Okręg Pogórze Śląskie (H.1a.1),
 - Podokręg Bielski (H.1a.1.b).

5.1.14. Roślinność potencjalna

Do potencjalnej roślinności naturalnej obszaru położonego w granicach sołectwa Wieszczęta (Matuszkiewicz 2008b) zaliczają się:

- żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*, odmiana zachodniokarpacka, forma podgórska na przeważającej części terenu,
- eutroficzne lasy liściaste, grądy, w szczególności grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*, odmiana małopolska, forma wyżynna,
- higrofilne lasy liściaste, łęgi, w tym niżowy łęg wiązowo-dębowy *Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum* i podgórski łęg jesionowy *Carici remotae-Fraxinetum* – nad ciekami wodnymi.

5.1.15. Roślinność rzeczywista i flora

W wyniku trwającej od dłuższego czasu działalności człowieka środowisko naturalne obszaru gminy Jasienica, w tym terenu sołectwa Wieszczęta, uległo znacznym przekształceniom.

Obecnie, na terenie sołectwa Wieszczęta ze względu na nieznaczną lesistość tego obszaru zbiorowiska roślinności naturalnej występują tylko na niewielkich powierzchniach. Zazwyczaj wykształcone są one tylko fragmentarycznie i przyjmują postać zubożałą.

Fitocenozy o charakterze leśnym na terenie sołectwa zajmują niewielką powierzchnię. Mają one charakter wysp leśnych w krajobrazie rolniczym. Zadrzewienia towarzyszą także ciekom wodnym, głównie Łazińskiemu Potokowi. W zadrzewieniach wyraźnie dominują gatunki liściaste, takie jak: olcha czarna *Alnus glutinosa*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, klon pospolity *Acer platanoides*, klon jawor *Acer pseudoplatanus*, a w mniejszym stopniu – dąb szypułkowy *Quercus robur*, grab pospolity

Carpinus betulus i lipa drobnolistna *Tilia cordata*. Wykształcone tu zbiorowiska leśne mają charakter wtórny, o trudnej do określenia przynależności fitosocjologicznej. Najczęściej nawiązują one do łągów olszowo-jesionowych, rzadziej do grądów. Zieleń wysoka stanowi także element zieleni urządzonej oraz występuje w postaci zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych.

Ze względu na rolniczy charakter analizowanego terenu największą jego część pokrywają zbiorowiska wytwarzające się na obszarach o takim właśnie użytkowaniu. Wśród użytków rolnych dominują grunty orne. Stanowią one specyficzne siedlisko, wytworzone i regularnie modyfikowane przez człowieka poprzez zabiegi agrotechniczne. Struktura i skład tworzących się tam zbiorowisk chwastów polnych są zmienne i zależą w bardzo dużej mierze od stosowanych aktualnie metod gleby i roślin (typ rośliny uprawnej, nawożenie, ewentualna chemizacja, płodozmian, stosowanie poplonów itp.). Inne agrofitocenozy towarzyszą uprawom zbożowym, a inne uprawom roślin okopowych. Zbiorowiska chwastów na analizowanym terenie budują przed wszystkim pospolite gatunki o szerokiej tolerancji ekologicznej. Rekrutują się one zazwyczaj spośród gatunków jednorocznych, ale reprezentowane są też byliny, dobrze tolerujące warunki panujące w uprawach. Zaliczają się do nich rośliny wytwarzające rozłogi czy głębokie systemy korzeniowe, odporne na zabiegi mechaniczne i chemiczne, takie jak np. perz zwyczajny *Elymus repens*, powój polny *Convolvulus arvensis* czy mlecz polny *Sonchus arvensis*.

Na łąkach, pastwiskach i w sadach tworzą się fitocenozy również zależne od sposobu ich użytkowania. Łąki i pastwiska analizowanego terenu w większości przypadków użytkowane są ekstensywnie. Wykształcają się na nich wielogatunkowe zbiorowiska, zbudowane głównie z pospolitych gatunków traw i roślin dwuliściennych. Ze względu na regularne użytkowanie nie obserwuje się wkraczania na większą skalę gatunków uznanych za ekspansywne (np. trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*) czy inwazyjnych (np. amerykańskie gatunki z rodzaju nawłóć *Solidago* – nawłóć kanadyjska i późna).

Na terenie przedmiotowego opracowania występują też siedliska i zbiorowiska ruderalne, tworzące się w miejscach silnie przekształconych przez człowieka, takich jak przydroża, biologicznie czynne nawierzchnie i bezpośrednie otoczenie zabudowań, miejsca wydeptywane, mury, wysypiska, składowiska itp. W skład roślinności ruderalnej wchodzi głównie pospolite gatunki synantropijne (np. babka zwyczajna *Plantago major*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*, wiechlina roczna *Poa annua*, tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*, przedstawiciele rodzaju rdest *Polygonum*, łopian *Arctium*, szczaw *Rumex*) oraz gatunki łąkowe, zaroślowe, leśne, murawowe i inne, przechodzące z siedlisk znajdujących się w sąsiedztwie.

Do roślinności o charakterze półnaturalnym, czasem zbliżoną do naturalnego, zaliczają się zbiorowiska fitocenz wodnych, nadwodnych i terenów podmokłych. Występują one głównie wzdłuż cieków i rowów melioracyjnych. Roślinność tę reprezentują m.in. zbiorowiska szuwarowe, zbiorowiska słodkowodnych makrofitów czy jednorocznych roślin (terofitów) i bylin, tworzące się w miejscach okresowo wysychających. Wśród często obserwowanych tu roślin są takie gatunki jak: trzcina pospolita *Phragmites australis*, pałka szerokolistna *Typha latifolia*, p. wąskolistna *T. angustifolia*, manna mielec *Glyceria maxima*, sitowie leśne *Scirpus sylvatica*, kosaciec żółty *Iris pseudacorus*,

żabieniec babka wodna *Alisma plantago-aquatica*, strzałka wodna *Sagittaria sagittifolia*
przedstawiciele rodzajów: turzyca *Carex.*, sit *Juncus.*, rdest *Polygonum* oraz. szczaw *Rumex*.

Szatę roślinną przedmiotowego terenu dopełniają elementy zieleni urządzonej. Zaliczają się do niech m.in. otoczenie zabudowań, przydomowe ogrody, zieleńce, skwery, nasadzana i pielęgnowana zielen przydrożna.

W zieleni urządzonej powszechnie wykorzystywane są taksony (gatunki, odmiany, formy) ozdobne, wśród których licznie reprezentowane są rośliny obcego pochodzenia. Jej istotny element stanowią także rodzime drzewa i krzewy. Czasem tworzą one cenny starodrzew, występujący głównie w parkach, wzdłuż dróg, przy cmentarzach, kościołach i innych starych budynkach, nierzadko mających status obiektów zabytkowych.

Zielen towarzysząca zabudowie występuje w miejscach istniejącej zabudowy, a więc głównie w części centralnej obszaru opracowania oraz wzdłuż ul. Bielowickiej. Poza tym większość obszaru opracowania ma charakter rolny (pola uprawne, pastwiska i łąki). Tereny zadrzewione występują ogólnie na całym terenie opracowania, choć zajmują małe powierzchnie i są silnie rozproszone i pofragmentowane. Związane są najczęściej z dolinami cieków, szczególnie dużo jest ich więc zwłaszcza we wschodniej części terenu opracowania.

5.1.16. Fauna

Podobnie jak flora, tak i skład gatunkowy zwierząt w znacznej mierze uwarunkowany jest charakterem występujących na analizowanym obszarze siedlisk, sposobem ich użytkowania oraz ewentualnie podjętych działań ochronnych.

Ze względu na sposób zagospodarowania terenu sołectwa, występują tu głównie gatunki związane z terenami rolniczymi, a także z lasami, zadrzewieniami innego typu i terenami zabudowanymi. Ze względu na obecność ~~stawów~~ i cieków wodnych, zróżnicowana jest też fauna zwierząt związanych z siedliskami wodnymi i nadwodnymi.

Do ssaków potencjalnie występujących na terenie opracowania należą pospolite i powszechnie występujące gatunki, m.in. duże kopytne związane głównie z lasami, takie jak: jeleń szlachetny *Cervus elaphus*, dzik *Sus scrofa* czy sarna *Capreolus capreolus*, gatunki drapieżne jak: lis *Vulpes vulpes*, kuna leśna *Martes martes*, kuna domowa *Martes foina* czy wszytkožerny borsuk *Meles meles*. Na terenach leśnych, jak i otwartych, istnieją sprzyjające siedliska dla zająca szaraka *Lepus europaeus* i licznych gryzoni, takich jak myszy czy norniki. Na polach, użytkach zielonych, w sadach i ogrodach potencjalnie występuje przedstawiciel owadożernych – kret *Talpa europaea*, a na terenach leśnych, w starych parkach i zadrzewieniach innego typu także należąca do gryzoni wiewiórka *Sciurus vulgaris* oraz kolejny przedstawiciel owadożernych – jeż zachodni *Erinaceus europaeus*. Jeż zachodni, wiewiórka, niektóre gatunki myszy (np. myśl zaroślowa), kret (osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek leśnych, trawiastych lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych) objęte są częściową ochroną gatunkową.

Warunki siedliskowe terenu objętego opracowaniem umożliwiają również występowanie, przynajmniej w niektórych porach roku, licznych gatunków ptaków, takich jak m.in.: sikora bogatka *Parus major*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, szpak *Sturnus vulgaris*, kos *Turdus merula*, sierpówka

Streptopelia decaocto, sroka *Pica pica*, sówka *Garrulus glandarius*, rudzik *Erithacus rubecula*, zięba *Fringilla coelebs*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, wróbel domowy *Passer domestica*, mazurek *Passer montanus*, czyż *Spinus spinus*, gawron *Corvus frugilegus*, kawka *Coloeus monedula*, kwiczoł *Turdus pilaris*, grzywacz *Columba palumba*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, szczygieł *Carduelis carduelis*, gołąb miejski *Columba livia* forma *urbana*, kukułka *Cuculus canorus*. czy grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*. Na terenach otwartych, wśród użytków rolnych istnieją sprzyjające warunki do występowania m.in. skowronka polnego *Alauda arvensis* i bażanta *Phasianus colchicus*. W szuwarach trzcinowych gniazduje trzcinak zwyczajny *Acrocephalus arundinaceus*. Występują także ptaki drapieżne, w tym na przykład myszołów *Buteo buteo*.

Na terenie analizowanego sołectwa gady reprezentowane są przez objęte częściową ochroną: dość często obserwowane gatunki - zaskrońca *Natrix natrix* i jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*. Z terenu gminy podawane były także stanowiska żmii zygzakowatej *Vipera berus*, padalca zwyczajnego *Anguis fragilis* i jaszczurki żyworodnej *Lacerta vivipara*.

Tereny podmokłe stwarzają dogodne siedliska dla występowania płazów. Z terenu gminy Jasienica podano 14 gatunków będących przedstawicielami tej grupy kręgowców. Były wśród nich przedstawiciele płazów bezogonowych (żaby zielone i brunatne, kumak nizinny *Bombina bombina*, kumak górski *Bombina variegata*, ropucha szara *Bufo bufo*, ropucha zielona *Pseudepidalea viridis*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*) oraz ogonowe (salamandra plamista *Salamandra salamandra*, traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, traszka górską *Triturus alpestris*) [1.2.17].

Podobnie jak i na innych obszarach, najliczniej reprezentowane są na przedmiotowym terenie są bezkręgowce, głównie przedstawiciele należących do różnych rzędów owadów, pajęczaków oraz mięczaków.

5.1.17. Obiekty chronione w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*

W granicach sołectwa Wieszcza znajduje się fragment Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” (PLB240001).

5.1.18. Zabytki

W granicach obszaru objętego *Miejscowym planem ...* usytuowane są zabytki chronione na mocy planu miejscowego, ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Zaliczają się do nich 3 zabytki sakralne:

- Zespół kościelno-cmentarny parafii ewangelicko-augsburskiej, 1912 r.,
- Kościół ewangelicko-augsburski, murowany, 1912 r.,
- Cmentarz przykościelny ewangelicko-augsburski, 1912 r.

5.2. Istniejące zagrożenia środowiska, a jego odporność na degradację i zdolność do samoregeneracji

Z problemem odporności środowiska na degradację wiąże się ściśle ocena jego zdolności do regeneracji. Zdolność do regeneracji najczęściej jest wyrażana długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko, a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników. Uzupełniającym miernikiem jest różnica stanów środowiska w punkcie „początkowym” (przed oddziaływaniem) i końcowym („po regeneracji”) ponieważ środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego ze stanem wyjściowym.

Tempo regeneracji ekosystemów zależy od wielu czynników. Wpływa na nie między innymi charakter naturalnych siedlisk, które tu niegdyś występowały oraz stopień przekształcenia pierwotnego środowiska. Generalnie można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne.

Środowisko terenu objętego opracowaniem w związku z wieloletnią działalnością człowieka uległo znaczącym przekształceniom. Obecnie do głównych antropogenicznych oddziaływań i zagrożeń środowiska należą:

- przekształcenia powierzchni ziemi,
- zmiany wód podziemnych,
- zanieczyszczenie powietrza,
- emisja hałasu,
- promieniowanie niejonizujące,
- przekształcenia biocenoz.

Przekształcenia powierzchni ziemi

Przekształcenia powierzchni ziemi w granicach terenu objętego planem związane są głównie z jego rolniczym zagospodarowaniem i zabudową. Miejskami powierzchnie biologicznie czynne były zajmowane na rzecz obiektów kubaturowych czy powierzchni utwardzonych, np. w związku z realizacją infrastruktury komunikacyjnej. W takim przypadku pierwotna pokrywa glebowa była przekształcona wielorako. Najpowszechniej miały miejsce przekształcenia mechaniczne profilów glebowych. Przejawiały się one w częściowym lub całkowitym zdarciu poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub wymieszaniu z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu itp. Jednocześnie nastąpiła także zmiana stosunków powietrzno-wodnych i właściwości chemicznych gruntów. Procesy te prowadzą do wytworzenia się gleb antropogenicznych oraz obszarów bezglebowych. W granicach terenu opracowania występują także utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli (gleb przykrytych), przy czym powierzchnie przykrywające występują głównie w postaci asfaltu, litego betonu czy też bruku.

Wzrost intensywności ruchu kołowego przyczynia się do emisji zanieczyszczeń, a co za tym idzie nie tylko do pogorszenia się jakości powietrza, ale i zmiany chemizmu gruntu.

Zmiany wód podziemnych

Teren sołectwa Wieszcza położony jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Do źródeł zagrożeń dla jednolitych części wód podziemnych na przedmiotowym terenie należą potencjalne zanieczyszczenia pochodzące z sektora komunalnego oraz z sektora rolniczego. Zagrożenia te mogą potencjalnie wynikać z niewłaściwego stosowania oraz przechowywania nawozów mineralnych, zwłaszcza azotowych, a także nadmiernego ich stosowania. Kolejne potencjalne zagrożenie stanowią stosowane w rolnictwie i leśnictwie środki chemicznej ochrony roślin. Do zanieczyszczeń wód podziemnych może przyczyniać się również bezprawne składowanie odpadów komunalnych na niezabezpieczonych powierzchniach biologicznie czynnych, w tym na obrzeżach lasów, w przydrożnych rowach itp.

Zanieczyszczenia powietrza

Aktualnie warunki aerosanitarne na przedmiotowym terenie są kształtowane przez czynniki (źródła) zewnętrzne oraz wewnętrzne. Podstawowym czynnikiem kształtującym jakość powietrza atmosferycznego jest presja (emisja) wywołana działalnością człowieka. O jakości powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł z uwzględnieniem przepływów transgranicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze.

Wykorzystywaniem węgla jako głównego paliwa do produkcji ciepła w gospodarstwach domowych zaopatrywanych z indywidualnych systemów grzewczych może przyczyniać się do występowania tzw. niskiej emisji, nasilającej się w sezonie grzewczym. Oprócz emitorów punktowych istotny wpływ na warunki aerosanitarne mają liniowe źródła emisji zanieczyszczeń jakim są ciągi komunikacyjne, generujące do powietrza atmosferycznego zanieczyszczenia w postaci spalin samochodowych.

Województwo śląskie objęte jest monitoringiem powietrza prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Jednak na terenie gminy, w tym także w granicach sołectwa Wieszczeń, nie zlokalizowano stacji pomiarowych. Najbliższe tego typu obiekty znajdują się w Bielsku Białej i Czechowicach-Dziedzicach.

Emisja hałasu

Głównym źródłem hałasu i drgań w Wieszczeńach jest transport drogowy oraz – czasowo – maszyny związane z działalnością rolniczą. Głównymi ciągami komunikacyjnymi w granicach sołectwa są ulice: Wieszczeńka i Bielowicka.

Zgodnie z zapisami przedstawionego do oceny projektu planu ochrony akustycznej podlega zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (tereny oznaczone symbolem MN), zabudowa mieszkaniowo-usługowa (MNU), tereny usług sportowych (US) oraz budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, do których należą tereny oznaczone symbolem UP. Dopuszczalne poziomy hałasu dla tego typu terenów powinny odpowiadać wymaganiom zawartym w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. Nr 112)*.

Promieniowanie niejonizujące

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego.

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości od 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe, tj. urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radionadawcze i telewizyjne (np. stacje bazowe telefonii komórkowej).

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wartość składowej elektrycznej 1kV/m i składowej magnetycznej 60A/m dla pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń, wyżej wymienione rozporządzenie określa dla pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz wartość składowej elektrycznej w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m.

Dla pól elektromagnetycznych w zakresie częstotliwości 300 MHz do 300 GHz (zakres częstotliwości sieci GSM) dopuszczalna wartość składowej elektrycznej wynosi 7 V/m, natomiast gęstość mocy 0,1 W/m².

W odniesieniu do przedmiotowego ternu źródłem promieniowania niejonizującego są przede wszystkim przebiegające tu linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV.

Przekształcenia biocenoz

Przekształcenia biocenoz przejawiają się w przeobrażeniach szaty roślinnej oraz zmianach w składzie gatunkowym zwierząt, grzybów i innych organizmów. Obecnie są one najczęściej wynikiem ingerencji człowieka w środowisko przyrodnicze.

Zmiany te najczęściej mają bezpośredni związek z zajmowaniem kolejnych powierzchni biologicznie czynnych na rzecz zabudowy i różnych dziedzin działalności człowieka. W związku z tym są one najbardziej widoczne właśnie w obszarach silnie przekształconych antropogenicznie.

W warunkach terenu objętego *Miejscowym planem* ... zmiany w naturalnym środowisku przyrodniczym związane były przede wszystkim z osadnictwem oraz rozwojem rolnictwa. Wiązało się to ze znacznymi odlesieniami i zastępowaniem naturalnych siedlisk przyrodniczych i towarzyszącej im szaty roślinnej przez biotopy zmienione przez człowieka, takie jak: pola orne, użytki zielone, sady i tereny zabudowane. ~~Tereny podmokłe meliorowano, na części z nich utworzone stawy hodowlane.~~ Przekształcanie siedlisk wiąże się także ze zmianami w składzie i strukturze fauny oraz innych komponentów przyrody ożywionej. Do widocznych zmian na poziomie biocenoz, głównie flory, jej synantropizacja. Nierzadko obserwowany jest pojaw gatunków obcego pochodzenia, w tym tych, które zaliczane są do inwazyjnych oraz nadmierne występowanie ekspansywnych gatunków rodzimych. Kolonizacja siedlisk przez gatunki ekspansywne i inwazyjne prowadzi do stopniowego zubożania gatunkowego towarzyszących im biocenoz. W odniesieniu do przedmiotowego terenu do gatunków takich zalicza się głównie nawłóć kanadyjską *Solidago canadensis* oraz występujący głównie wzdłuż cieków wodnych i na obrzeżach zbiorników niecierpek gruczołowaty (n. Roylego) *Impatiens glandulifera*.

Zagrożeniem dla ekosystemów jest również fragmentacja siedlisk w wyniku nadmiernego rozpraszania zabudowy oraz rozbudowy sieci komunikacyjnej. Jest to szczególnie niekorzystne w przypadku terenów stanowiących lokalne lub ponadlokalne ciągi ekologiczne.

Do potencjalnych zagrożeń i czynników degradacyjnych należą również akty wandalizmu oraz zaśmiecanie siedlisk przyrodniczych.

W miejscach podlegających presji antropogenicznej dochodzi do ustępowania części gatunków, a to z kolei skutkuje uproszczeniem zależności ekologicznych i ogranicza zdolność ekosystemów do samoregulacji i jego odporność.

Podsumowując, należy stwierdzić, że w granicach terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania w wyniku trwających przez setki lat przeobrażeń środowiska przyrodniczego oraz ciągłej presji ze strony człowieka prawdopodobieństwo samoistnego powrotu lokalnego środowiska do stanu pierwotnego jest znikome. Przywrócenie pierwotnych wartości środowiska, o ile w ogóle jest możliwe, wymagałoby kosztownych i ukierunkowanych zabiegów ze strony człowieka.

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Jednym z elementów niniejszej prognozy jest analiza stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ocena ta odnosi się do sytuacji

czysto hipotetycznej. Poprzez brak realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym sposobie użytkowania.

Oceniany *Miejscowy plan ...* wprowadza szereg ustaleń mający na celu uporządkowanie stanu planistycznego (polityki przestrzennej) przedmiotowego terenu. W dokumencie tym przewidziano m.in. utrzymanie większości terenów zadrzewionych, ale także poszerzenie lub wprowadzenie nowych terenów zabudowy, w tym także kosztem powierzchni biologicznie czynnych, głównie terenów rolnych. Odstąpienie od realizacji *Miejscowego planu ...* nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, a niekiedy może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych. Część terenów objętych wprowadzaniem przeznaczenia terenów zabudowy jest już zabudowana lub częściowo zabudowana, a zapisy projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego jedynie zatwierdzają lub porządkują istniejący stan.

Do pozytywnych dla środowiska skutków realizacji projektu planu zaliczają się zapisy utrzymujące przeznaczenie wielu terenów biologicznie czynnych, w tym mających istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i właściwego funkcjonowania układów ekologicznych oraz zachowania różnorodności gatunkowej. Zaliczają się do nich tereny lasów, zieleni innego typu, w tym zieleni urządzonej, nadwodnej, śródpolnej, tereny rolne wyłączone z zabudowy oraz wody powierzchniowe. Brak realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego może skutkować zmianami w dotychczasowym sposobie użytkowania tych terenów.

Przyrost nowych terenów zabudowanych, w nieznacznym stopniu przyczyni się do pogorszenia warunków aerosanitarnych i akustycznych. Jednak z drugiej strony, w zapisach *Miejscowego planu ...* przewidziano szereg wskazań i zakazów mających na celu ochronę i poprawę wymienionych wyżej warunków, takich jak np. ochronę akustyczną zabudowy chronionej.

Generalnie ustalenia projektu miejscowego planu zazwyczaj dotyczą zmian sposobu przeznaczenia terenów już zabudowanych i częściowo zabudowanych oraz użytkowanych rolniczo.

6. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

6.1. Formy ochrony prawnej

6.1.1. Lasy ochronne

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje, określone w *Ustawie o lasach* [1.2.4].

W granicach opracowania nie występują lasy ochronne.

6.1.2. Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy *Prawo wodne* [1.2.6]. Ustawa ta reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Ochronie podlegają między innymi wody podziemne i obszary ich zasilania. Ochrona ta polega na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz na utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

W przedstawionym do oceny projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono zapisy służące ochronie wód podziemnych. W związku z tym realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do pogorszenia się ich stanu. Nie przewiduje się także zmian przeznaczenia terenów wód powierzchniowych.

6.1.3. Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego

Zgodnie z podziałem kraju na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd), teren sołectwa Wieszcza leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 163 o kodzie PLGW2000163. Zgodnie z *Aktualnym Planem Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* ta jednolita część wód podziemnych posiada dobry stan chemiczny oraz ilościowy, a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrożone.

Teren objęty miejscowym planem położony jest w obrębie dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: „Iłownica” (PLRW20006211299) oraz „Łaziński Potok (Zlewanie)” (PLRW20001221124). Zgodnie z *Aktualnym Planem Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* obie jcwp mają status silnie zmienionych części wód.

Stan „Iłownicy”, określono jako zły, ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych za zagrożone, wprowadzono odstępstwo polegające na przedłużeniu terminu osiągnięcia celu środowiskowego do roku 2027 z powodu braku możliwości technicznych.

Z kolei stan „Łazińskiego Potoku (Zlewanie)” określa się tam jako dobry, osiągnięcie celów środowiskowych za niezagrożone i w związku z tym dla powyższej jcwp nie przewidziano odstępstw.

Oceniany projekt planu wprowadza rozwiązania służące ochronie wód. W związku z tym realizacja zamierzeń przedmiotowego planu, przy zachowaniu wprowadzanych ustaleń, nie powinna stwarzać zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych wymienionych wyżej jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

6.1.4. Złóża kopalin

Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie na mocy ustawy *Prawo Ochrony Środowiska* [1.2.2] oraz ustawy *Prawo Geologiczne i Górnicze* [1.2.7].

W granicach sołectwa Wieszcza nie występują udokumentowane złoża.

6.1.5. Flora i fauna

Flora i fauna podlega ochronie na mocy *Ustawy Prawo ochrony środowiska* [1.2.2] oraz *Ustawy o ochronie przyrody* [1.2.3].

Zgodnie z *Prawem Ochrony Środowiska* ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

W myśl *Ustawy o Ochronie Przyrody* ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

W stosunku do rodzimych dziko występujących roślin objętych ochroną gatunkową (ściśłą lub częściową) obowiązują zakazy:

- 1) zrywania, niszczenia i uszkodzania;
- 2) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej i gleby w ostojach;
- 4) pozyskiwania, zbioru, przetrzymywania, posiadania, preparowania i przetwarzania okazów gatunków;
- 5) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny okazów gatunków;
- 6) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków.

W stosunku do zwierząt należących do gatunków dziko występujących objętych ochroną ściśłą lub częściową wprowadza się m.in. następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania i chwytania;
- 3) transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, a także posiadania żywych zwierząt;
- 4) zbierania, przetrzymywania i posiadania okazów gatunków;
- 5) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych;
- 6) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 7) niszczenia ich gniazd;
- 8) niszczenia ich mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;
- 9) wybierania, posiadania i przechowywania ich jaj;
- 10) wyrabiania, posiadania i przechowywania wydmuszek;

- 11) preparowania okazów gatunków;
- 12) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny okazów gatunków;
- 13) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 14) umyślnego płoszenia i niepokojenia;
- 15) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 16) przemieszczania urodzonych i hodowanych w niewoli do stanowisk naturalnych.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy oraz ich zbiorowiska niebędące lasem. W *Ustawie o ochronie przyrody* nakazano zwrócić szczególną uwagę na prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów. Prace te mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nie szkodzący drzewom lub krzewom. W okresie zimowym na ulicach, placach oraz drogach publicznych środki chemiczne mogą być stosowane tylko w sposób nie szkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

W granicach terenu objętego *Planem* ... występują gatunki zwierząt objętych ścisłą lub częściową ochroną prawną. Dotyczy to przede wszystkim przedstawicieli awifauny (zdecydowana większość ptaków występujących na charakteryzowanym terenie jest chroniona), niektórych gatunków ssaków (np. wiewiórka pospolita, kret, jeż) oraz bezkręgowców, takich jak np. trzmiele czy ślimak winniczek. Ochronie podlegają również wszystkie rodzime gatunki płazów i gadów.

W stosunku do istniejącego stanu zagospodarowania, oceniany projekt przewiduje m.in. rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej kosztem terenów biologicznie czynnych, a ponadto zmianę przeznaczeń terenów już zainwestowanych. W związku z powyższym realizacja ustaleń planu może przyczynić się do ograniczenia zasobów lokalnych siedlisk przyrodniczych, w tym tych, które zajmują gatunki chronione. Nie mniej jednak występujące tutaj gatunki, pomimo iż podlegają ochronie to jednak zazwyczaj występują stosunkowo często lub pospolicie w skali regionu i kraju, a realizacja przedmiotowego *Miejscowego planu* ... nie doprowadzi do znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan populacji wspomnianych zwierząt w skali sołectwa i na terenach sąsiednich. Ponadto większość gatunków chronionych zwierząt wyróżnia się znaczną mobilnością i w przypadku zmian zachodzących w lokalnym środowisku mogą one wykorzystać inne siedliska, również te istniejące w zasobach terenu opracowania.

Poszerzenie arealu terenów zabudowanych poszerzy areal siedlisk dla gatunków synantropijnych, trudno jednak rozpatrywać to zjawisko w charakterze procesu pozytywnego, jako że fauna i flora synantropijna cechuje się dość małym zróżnicowaniem i bogactwem gatunkowym, a także reprezentuje raczej uproszczone i ubogie biocenozy. Rozwój zabudowy na opisywanym terenie będzie jednak bardzo ograniczony i odnosi się głównie do zagęszczania zabudowy, likwidując niewielkie luki w istniejącej zabudowie, które już obecnie mają ograniczone znaczenie jako siedliska fauny. Ogólnie teren pozostawiony zostanie w obecnym charakterze, to jest zachowując mozaikę dość luźnej, niskiej zabudowy, pól uprawnych, łąki i niewielkich fragmentów lasów, a także dolin cieków. Występujące na tym terenie warunki siedliskowe nie ulegną więc zasadniczej zmianie. Opiniowany plan zachowuje istniejące doliny cieków wraz z ich obudową biologiczną. Gatunki terenów otwartych zachowają

zasadniczo swoje siedliska dzięki zachowaniu w szerokim zakresie rozległych pól uprawnych w południowej i zachodniej części terenu opracowania.

Wpływ na florę i faunę należy rozpatrzyć też w kontekście zachowania drożności przebiegających przez teren opracowania korytarzy ekologicznych.

Sołectwo Wieszczyca rozciąga się praktycznie na całej szerokości korytarza ekologicznego dla ssaków kopytnych i drapieżnych K/BŚ-LPK i D/BŚ-LPK. W stanie istniejącym funkcjonowanie korytarza w praktycznie ogranicza się do dwóch przesmyków: terenów rolnych w zachodniej części terenu opracowania oraz doliny cieku wraz z obudową biologiczną we wschodniej części terenu opracowania. Szczególne znaczenie ma zwłaszcza przesmyk w części wschodniej, związany z ciekim. W projekcie planu oba obszary kluczowe dla zachowania drożności korytarza zachowane zostaną jako obszary biologicznie czynne, w stanie istniejącym. W związku z powyższym realizacja zapisów projektu planu nie doprowadzi do pogorszenia warunków migracji ssaków w tym rejonie. Podobnie należy odnieść się do wpływu projektu planu na korytarz spójności obszarów chronionych Beskid Śląski-Dolina Górnej Wisły 1, którego drożność także zależy od zachowania doliny opisywanego cieku.

Względem pierwotnego projektu planu wycofano się z części nowej zabudowy w obrębie jednostek MN.16 i MN.17, celem zachowania możliwie jak największej drożności tego kluczowego dla migracji organizmów żywych fragmentu sołectwa.

W odniesieniu do korytarzy ekologicznych dla ptaków (Lasy Beskidu Śląsko – Żywieckiego, Dolina Górnej Wisły, a także przystanek pośredni Dolina Górnej Wisły) zauważyć należy, że projekt planu nie wprowadza na terenie opracowania wysokiej zabudowy, jaka mogłaby stanowić barierę dla ptaków, realizacja nowej zabudowy w nawiązaniu do zabudowy istniejącej ograniczy lub wręcz zlikwiduje konieczność lokowania nowej infrastruktury w postaci linii elektroenergetycznych, a kluczowe siedliska ptaków, tj. tereny zadrzewione zostaną praktycznie w całości zachowane. Przy braku siedlisk ptaków wodno-błotnych (zbiorniki wodne, w tym stawy) na terenie opracowania założyć należy, że realizacja zapisów projektu planu nie będzie miała negatywnego wpływu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych dla ptaków.

~~Prognozuje się, iż realizacja założeń Miejscowego planu ... nie wpłynie generalnie negatywnie na funkcjonowanie istniejących na terenie sołectwa korytarzy ekologicznych. Nie przewiduje się wprowadzania zwartej zabudowy mogącej w istotny sposób zawęzić światło szlaków migracji. W dokumencie znalazł się ponadto zapis zakazujący stosowania systemów z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w zakresie energii wiatru. Systemy takie mają niekorzystny wpływ na funkcjonowanie korytarzy ornitologicznych.~~

6.1.6. Obiekty chronione w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*

Jak wykazano w rozdziale 5.1.17 w granicach sołectwa Wieszczyca znajduje się obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 (część północna i zachodnia sołectwa). Dla obszaru ustanowiony został plan zadań ochronnych (Zarządzenie nr 37/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001). Przedmiotami ochrony w

obszarze są gatunki które w SDF uzyskały ocenę inną niż D i tym samym zostały uwzględnione w planie zadań ochronnych, w tym przypadku są głównie ptaki wodno-błotne: perkoz dwuczuby, zausznik, bączek, ślepowron, czapla purpurowa, gęgawa, krakwa, cyranka, płaskonos, głowienka, czernica, kokoszka, sieweczka rzeczna, krwawodziób, mewa czarnogłowa, śmieszka, rybitwa rzeczna, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, a także jeden gatunek leśny: muchołówka białoszyja. W granicach opracowania brak siedlisk właściwych dla takich ptaków: brak tu zbiorników wodnych, w tym stawów rybnych. Obecne w planie tereny wód śródlądowych dotyczą wyłącznie dolin cieków, które nie są odpowiednim siedliskiem dla ptaków wodno-błotnych. Przepływające tu ciekі są niewielkie i w większości otoczone roślinnością drzewiastą, nie tworzą rozległych rozlewisk, które mogłyby stanowić siedlisko ptaków wodno-błotnych chronionych w obszarze Natura 2000. Wpływ na przedmioty ochrony można rozpatrywać jedynie w kontekście ograniczenia arealu pól uprawnych (które mogą stanowić miejsce żerowania gęgawy) i utraty siedlisk leśnych, w których gnieździć może się muchołówka białoszyja. W przypadku gęgawy ograniczenie arealu terenów rolnych w granicach obszaru Natura 2000 jest właściwie pomijalne z uwagi na rolniczy charakter rozległych obszarów w rejonie opracowania. Areal pól istniejących w granicach obszaru Natura 2000 pozwala stwierdzić, że ewentualne zajęcie terenów rolnych pod zabudowę w granicach terenu opracowania nie będzie miało znaczenia dla populacji gęgawy. Ponadto ograniczenie arealu pól uprawnych nie zostało w obowiązującym planie zadań ochronnych wskazane jako zagrożenie (istniejące, czy potencjalne) dla gęgawy. W odniesieniu do muchołówki białoszyjej stwierdzić można, że niewielkie fragmenty leśne w granicach opracowania nie stanowią dla gatunku dogodnego siedliska, niemniej, nawet te niewielkie fragmenty lasów zostaną zgodnie z projektem planu zachowane w stanie istniejącym.

Jak wykazano wcześniej, w terenie brak siedlisk ptaków wodno-błotnych, będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000, planowany rozwój zabudowy i jej dogęszczanie, które potencjalnie mogą się wiązać z nieznacznym zwiększeniem presji turystycznej w obszarze nie będą zagrażały siedliskom tych gatunków. Na dodatkowe płoszenie może być potencjalnie narażona muchołówka białoszyja, której występowanie w tym terenie nie jest potwierdzone i z uwagi na niewielką i pofragmentowaną powierzchnię lasów mało prawdopodobne. Nawet jednak w przypadku wystąpienia lęgów muchołówki białoszyjej niekorzystny wpływ presji turystycznej na ten gatunek jest praktycznie wykluczony, w uwagi na fakt, że tereny leśne w obszarze opracowania obejmują głównie doliny cieków – tereny stwarzające trudności w przemieszczaniu się, błotniste, grząskie, gęsto zarośnięte i pozbawione istotniejszych ciągów pieszych, a tym samym mało atrakcyjne turystycznie.

W planie zadań ochronnych dla analizowanego obszaru określono również działania ochronne dla poszczególnych przedmiotów ochrony w obszarze. Analiza wpływu zamierzeń planistycznych na obszar winna więc obejmować też weryfikację postanowień planu pod kątem ewentualnych kolizji z przewidzianymi w planie zadaniami ochronnymi. W Zarządzeniu działania ochronne ujęte zostały w Załączniku nr 5. Zauważyć można, że większość z tych działań dotyczy stawów rybnych, które, jak już podkreślano wcześniej, na opisywanym terenie nie występują. W projekcie planu nie ma więc możliwości wprowadzenia zapisów, które takie działania by utrudniały, bądź umożliwiały, nie ma bowiem obszarów, których miałyby się one dotyczyć (dotyczy to działań polegających na stosowaniu określonych metod chowu ryb, zachowaniu stawów, zachowaniu roślinności szuwarowej, określonym

sposobie prowadzenia gospodarki stawowej, tworzeniu i utrzymaniu wysp na stawach, tworzeniu platform łęgowych dla rybitw). Działaniami, które mogłyby być realizowane na terenie objętym projektem planu jest określony sposób gospodarowania łąkami. Należy jednak zauważyć, że wśród terenów rolnych w sołectwie (w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę) dominują raczej pola orne i pastwiska niż łąki, a w planie zadań ochronnych określono ściśle których łąk dotyczy to działania (i nie są to łąki w sołectwie Wieszczeń). Niemniej na występujących w obrębie sołectwa łąkach wprowadzenie wskazanego w planie zadań ochronnych działania jest możliwe, na terenach rolnych, których zachowanie rozległych powierzchni przewiduje projekt planu. Dotyczy to także innych trwałych użytków rolnych, na których realizowania działań wskazanych w planie zadań ochronnych będzie możliwe. W odniesieniu do terenów leśnych, zauważyć należy, że w granicach sołectwa brak jest większych kompleksów leśnych, a występujące niewielkie fragmenty lasów są lasami prywatnymi, tymczasem jako podmiot odpowiedzialny za realizację działań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej wskazano Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Realizacja wskazanych działań może być też trudna z uwagi na niewielką powierzchnię lasów. Jest to jednak wynikiem obecnego stanu formalno-prawnego i istniejącego zagospodarowania, na co projekt planu nie ma wpływu. Plan zadań ochronnych nie wskazuje na potrzeby zalesień celem zwiększenia areалу biotopów właściwych dla muchołówki białoszyjej, a raczej skupia się na utrzymaniu istniejących stanowisk. Niemniej projekt planu przewiduje zachowanie powierzchni leśnych w niezmienionym stanie i tym względzie nie stoi w sprzeczności z możliwością realizacji zadań ochronnych w zakresie, w jakim ich realizacja jest możliwa obecnie. W odniesieniu od udostępnienia turystycznego obszaru, zauważyć należy, że teren sołectwa Wieszczeń nie jest obecnie obszarem funkcjonującym w oparciu o turystykę, a projekt planu w założeniu przewiduje raczej rozwój zabudowy mieszkaniowej, niż rozwój turystyki na tym obszarze. Zresztą plan zadań ochronnych dopuszcza i przewiduje rozwój i utrzymanie turystyki w obszarze Natura 2000, jednak w sposób odpowiednio zorganizowany i skanalizowany, czego zamierzenia planistyczne w opiniowanym projekcie w żaden sposób nie utrudniają. Trudno jednak wskazać konkretne rozwiązania dotyczące kanalizowania turystyki względem potrzeb ochrony ptaków zasiedlających stawy (które zostały wskazane jako przedmiot ochrony, którego działanie dotyczy), podczas gdy stawy te na obszarze sołectwa nie występują.

Realizacja postanowień planu nie będzie też uniemożliwiała, czy utrudniała działań monitoringowych i badawczych przewidzianych w planie.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że projekt planu nie będzie miał wpływu na obszary objęte ochroną, w szczególności na obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły, w tym jego integralność i przedmioty ochrony i możliwość realizacji przewidzianych dla obszaru działań ochronnych.

6.1.7. Walory krajobrazowe i zabytki

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody [1.2.3].

Walory krajobrazowe, rozumiane jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku

działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony przyrody.

Obszar objęty niniejszą prognozą wyróżnia się znacznymi walorami krajobrazowymi. Ze względu na zróżnicowaną rzeźbę terenu krajobraz całej gminy, w tym przedmiotowego sołectwa, jest urozmaicony i atrakcyjny. Pagórkowaty teren poprzecinany jest korytami cieków. Krajobraz zalicza się do krajobrazu wyżynnego i stanowi przykład krajobrazu kulturowego. Tereny użytkowane rolnicze sąsiadują z zadrzewieniami. ~~Stawy hodowlane o różnej powierzchni wraz z otaczającymi je groblami, zadrzewieniami i podmokłymi łąkami również stanowią atrakcyjną formę krajobrazu.~~ Dodatkowym walorem są zabytkowe obiekty oraz niektóre elementy przyrody ożywionej, np. w postaci starodrzewu.

Należy się liczyć z faktem, że wraz z realizacją ustaleń planu na przedmiotowym terenie dojdzie do pewnych lokalnych zmian krajobrazowych polegających na wprowadzaniu zabudowy i infrastruktury na terenach biologicznie czynnych. Trzeba jednak podkreślić, iż w przedstawionym do oceny projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniono zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, jak również zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, wprowadzając szereg zakazów i nakazów.

6.1.8. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny podlega ochronie na mocy *Rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu* [1.2.8].

W granicach sołectwa Wieszczęta tereny podlegające ochronie akustycznej, na mocy obowiązującego ustawodawstwa, zlokalizowane są głównie w środkowej i zachodniej części terenu.

Obowiązujące zgodnie z wymienionym wyżej rozporządzeniem dopuszczalne poziomy hałasu przedstawiono w poniższej tabeli:

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy	64	59	50	40

	związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej				
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym.

Zgodnie z ustaleniami *Miejscowego planu* ... zakazuje się prowadzenia działalności związanych z emisją hałasu i wibracji przekraczających wartości dopuszczalne.

Określono także następujące zakazy, nakazy i wskazania w zakresie ochrony przed hałasem:

W zakresie ochrony przed hałasem ochronie podlegają tereny, nieruchomości i działki, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu określone na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, położone w terenach o symbolach: MN, MNU, RM, UP, oraz usługi społeczne z zakresu oświaty, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, a także zabudowa usług turystycznych położone w terenach o symbolach PU1.

6.1.9. Grunty rolne i leśne

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych [1.2.5]. Część gruntów użytkowanych w chwili obecnej w ramach gospodarki rolnej oraz fragmenty lasów zostały wskazane w ocenianym projekcie planu do przekształcenia w tereny zabudowy, co przyczyni się do zmiany struktury użytkowania tych terenów. Przekształcenie wymagać będzie w pierwszej kolejności odrolnienia terenów rolnych zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem zgodnie z art. 7 Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zdecydowana większość istniejących na terenie sołectwa powierzchni o charakterze leśnym została przewidziana do zachowania.

6.1.10. Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną

W granicach terenu objętego przedstawionym do oceny *Miejscowym planem* ... do obszarów

o podwyższonych walorach przyrodniczych, a nie objętych ochroną prawną zaliczają się zadrzewienia oraz siedliska nadwodne. W odniesieniu do przedmiotowego terenu występują one przede wszystkim wzdłuż Łazińskiego Potoku. Zadrzewienia i siedliska wodne charakteryzują się znaczną różnorodnością gatunkową organizmów z różnych grup systematycznych. Ponadto zadrzewienia pełnią rolę refugium w krajobrazie rolniczym dla wielu gatunków zwierząt, głównie ptaków, ssaków czy niektórych bezkręgowców. Za korzystne dla ochrony i zachowania lokalnej bioróżnorodności i właściwego funkcjonowania ekosystemów należy uznać pozostawienie, zgodnie z zapisami planu, w dotychczasowym użytkowaniu cieków oraz zdecydowanej większości zadrzewień, a także wprowadzenie nowych terenów lasu na obszary przeznaczone dotychczas pod zabudowę lub użytkowanie rolnicze. W przedstawionym do oceny planie wprowadzono także zapisy chroniące zieleni przywodną i zadrzewienia śródpolne.

Obok znaczenia przyrodniczego zachowanie, w miarę możliwości, istniejącej zieleni wysokiej oraz wprowadzanie nowych terenów lasów i innych zadrzewień będzie miało także pozytywny wpływ na utrzymanie komfortu mieszkańców.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Podstawowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w następujących dokumentach krajowych:

1. *Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju* (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432),
2. *Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju z 2005 r.*,
3. *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju* (do 2030 r.),
4. *Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju* (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000 r),
5. Dokument Rządowy *Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016*.

oraz międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę Polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w wyżej wymienionych dokumentach oraz przepisach prawnych.

Główne cele zawarte w tych dokumentach to:

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,
- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, polegającej m.in. na wprowadzeniu szczególnych zasad ochrony środowiska w obszarach alimentacji wód podziemnych, zachowanie nieuregulowanych rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dewastacji,

- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,
- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,
- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej,
- określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
- uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji środowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizacji na przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiających migrację fauny, odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
- stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
- promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekorolnictwo, ekosadownictwo),
- zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
- ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju,
- ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwoerozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
- zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
- ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
- priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
- ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju:

Głównym jej celem jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto strategia zaleca:

- uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,
- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa z uwzględnieniem perspektywy na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 określa cele średniookresowe do 2012 r. m.in. dla:

- ochrony przyrody i krajobrazu,
- ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów,
- ochrony gleb,
- ochrony zasobów kopalin i wód podziemnych,
- biotechnologii i organizmów zmodyfikowanych genetycznie,
- materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i odpadowości gospodarki,
- wykorzystania energii odnawialnej,
- kształtowania stosunków wodnych i ochrony przed powodzią,
- jakości wód, zanieczyszczeń powietrza, gospodarki odpadami, chemikalia w środowisku, oddziaływania hałasu, oddziaływania pól elektromagnetycznych, poważnych awarii przemysłowych,
- przeciwdziałania zmianom klimatu.

Polityka ekologiczna państwa

Jest podstawą do podejmowania działań na szczeblu lokalnym. Jej główne cele to: m. in.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów,
- likwidację zanieczyszczeń u źródła, ograniczenie emisji pyłowej, gazowej i gazów cieplarnianych do wielkości wynikających z przepisów i zobowiązań międzynarodowych oraz

- wprowadzanie norm emisyjnych i produktowych w gospodarce,
- racjonalizację i modernizację gospodarki energetycznej,
 - zmniejszenie uciążliwości transportu, w szczególności drogowego na terenach zamieszkania.

Wymienione powyżej cele znalazły generalnie odzwierciedlenie w przedstawionym do oceny *Planie zagospodarowania przestrzennego* ...

8. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA2020) stanowi element szerszego projektu badawczego o nazwie KLIMADA, którego prowadzenie zakłada się do roku 2070.

We wskazanym dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030, które wykazały, że w tym okresie największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp.), będące pochodnymi zmian klimatycznych. Zjawiska te będą występować z coraz większą częstotliwością i natężeniem oraz będą dotyczyć coraz większych obszarów kraju.

Wśród najbardziej wrażliwych sektorów i obszarów dla których określono cele i kierunki działań adaptacyjnych znalazły się: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe oraz powiązane z nimi kierunki działań zostały określone następująco:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2 – adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Kierunki działań:

- 2.1 – stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybnej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1 – wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu

3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

- 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
- 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 5.1 – promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- 5.2 – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu
- 6.2 – ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

W świetle powyższych wskazań, mając na uwadze charakter oraz zakres (szczegółowość) ocenianego dokumentu planistycznego, a także charakter (uwarunkowania środowiskowe) i sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu należy stwierdzić, że miejscowy plan jest związany przede wszystkim z sektorami jakimi są: gospodarka przestrzenna i rolnictwo, a w mniejszym stopniu również dotyczą sektora budownictwo.

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują obszary osuwisk.

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Ustalenia miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych w SPA 2020: 1.3, 1.4 oraz 1.5 w zakresie celu nr 1.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- wykorzystanie proekologicznych źródeł energii za wyjątkiem energii wiatru i biogazu (kierunek 1.3),
- utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu wód śródlądowych, zdecydowanej większości terenów leśnych, zadrzewień innego typu, roślinności nadwodnej, śródpolnej, zachowanie drożności korytarzy ekologicznych, wprowadzanie nowych terenów leśnych (kierunek 1.4),
- utrzymanie w poszczególnych jednostkach określonego odsetka powierzchni biologicznie czynnej (kierunek 1.4 i 1.5),

- realizacja zabudowy poza obszarami zagrożonymi występowaniem powodzi (kierunek 1.5).

Wskazane powyżej zapisy sprzyjają również innym kierunkom działań służącym adaptacji do zmian klimatu.

9. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w zasięgu Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Górnej Wisły (PLB240001), który to obszar zaliczany jest do jednych z najważniejszych ostoi ptactwa wodnego i wodno-błotnego w południowej części kraju.

Z uwagi na charakter planowanych zamierzeń planistycznych oraz jedynie miejscowy (lokalny) zasięg oddziaływań związanych z ich realizacją, można stwierdzić, że realizacja *Miejscowego planu* ... nie będzie wywierać wpływu na wspomniane wyżej obszary chronione, ich integralność ani przedmiot ochrony.

9.1 Oddziaływania rozwiązań planu na środowisko: bezpośrednie i pośrednie, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane

Oceniany projekt planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej na obszarach w pewnym stopniu już zabudowanych oraz terenach biologicznie czynnych, zazwyczaj o funkcji rolniczej (łąki i pastwiska, grunty orne).

Aktualnie w obszarze planu występuje generalnie stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych (głównie z palenisk domowych i źródeł komunikacyjnych), emisją hałasu do otoczenia oraz powstawaniem odpadów i ścieków. Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie związana w pewnym stopniu z utrzymaniem i pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących.

Oddziaływanie krótkotrwałe polegać będzie między innymi emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane) związanych z budową, przebudową bądź rozbiórką obiektów. Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, bo związany z realizacją poszczególnych zadań założonych w planie i będą one ograniczone do czasu realizacji poszczególnych etapów inwestycji.

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez obiekty kubaturowe. Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej je roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń planu może

być związana z koniecznością wycinku zieleni wysokiej. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, lokalnie dojdzie do przekształcenia siedlisk faunistycznych.

Działalność gospodarcza na przedmiotowym terenie prowadzona w ramach planowanych jednostek planistycznych będzie związana z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych, emisją hałasu do otoczenia, powstawaniem odpadów i ścieków.

Nieuniknione jest to, że opisane wyżej oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będą przede wszystkim emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne oraz hałas. Kumulacja ta może mieć miejsce przede wszystkim w granicach przedmiotowego terenu, w mniejszym stopniu na obszarach przyległych.

Opisane oddziaływania zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji, będą ograniczane zapisami planu, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami oraz gospodarki wodnościekowej.

Tab. 2. Charakterystyka typów oddziaływań

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych; - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych - wzrost ilości wytwarzanych odpadów - wzrost emisji hałasu bytowego - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie
pośrednie	-- nie występują brak znaczących oddziaływań	- intensyfikacja ruchu pojazdów
wtórne	- nie występują brak znaczących oddziaływań	- dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy;
skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> - krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych (zielonych) 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego
krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	- nie występują brak znaczących oddziaływań
długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej - zmniejszenie powierzchni zadrzewionych 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany morfologii terenu (lokalnych warunków krajobrazowych) związane z powstawaniem nowych zabudowań - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy;
stałe	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ukształtowania powierzchni terenu - zmiana lokalnego krajobrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany mikroklimatu - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych
chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	- zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

Generalnie w stosunku do istniejącego stanu zagospodarowania, oceniany projekt przewiduje rozwój zabudowy, w tym zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, wprowadzanej na tereny zarówno niezabudowane, jak i częściowo zabudowane, oznaczone w obowiązującym miejscowym planie jako tereny upraw polowych, łąk i pastwisk oraz fragmenty lasów. Przedstawiony do oceny projekt planu przewiduje także wprowadzenie zabudowy zagrodowej na obszary już zabudowane, oznaczone w obowiązujących dokumentach planistycznych jako tereny upraw polowych oraz łąk i pastwisk oraz wprowadzenie terenów usług sportu na obszary już pełniące taką funkcję, a oznaczone w obowiązującym planie jako tereny zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej. Skutki realizacji tych zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Wieszczęta można określić jako mało znaczące dla środowiska.

W projekcie *Miejscowego planu ...* wprowadzono także zapisy dotyczące przeznaczenia terenów, których realizacja będzie korzystna dla środowiska. Do zapisów takich zalicza się: utrzymanie obszarów biologicznie czynnych w postaci terenów rolnych oraz terenów zieleni przyrodnej i nieurządzonej na obszarach przeznaczonych dotychczas pod zabudowę mieszkaniową

oraz utrzymanie terenów lasów oraz wprowadzenie nowych terenów lasów na obszarach przeznaczonych dotychczas pod zabudowę mieszkaniową lub tereny rolne.

10. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Zgodnie z zapisami przedstawionego do oceny *Miejscowego planu* ... zakazuje się, z pewnymi zastrzeżeniami, lokalizacji nowych przedsięwzięć i rozbudowy istniejących przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Generalnie realizacja tego typu przedsięwzięć przeprowadzana jest na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Przedstawiony do oceny *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego* obejmuje obszar sołectwa Wieszcza, położonego w zachodniej części gminy Jasienicy, w powiecie bielskim. Obszar ten zlokalizowany jest w odległości ok. 16,5 km od południowej granicy Państwa z Republiką Czeską.

Sposób zagospodarowania obszarów objętych planem jest częściowo kontynuacją istniejących zainwestowań realizowanych na tych terenach, częściowo wprowadza także zmiany dotychczasowego użytkowania. Nie wyklucza się lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jednakże ich realizacja powinna zostać poprzedzona oceną ich wpływu na środowisko. Ponadto dla wszystkich terenów objętych zagospodarowaniem, stworzone zostały przepisy ograniczające ich wpływ na środowisko przyrodnicze.

Analiza ustaleń zawartych w projekcie *Planu* ... będącego przedmiotem niniejszej prognozy wskazuje, iż ich realizacja, przy uwzględnieniu wymogów z zakresu ochrony środowiska wynikających z obowiązującego prawa, nie będzie powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko. Na brak takiego oddziaływania składa się także zasięg przestrzenny obszaru objętego *Miejscowym planem* ...

12. Obszary problemowe

Główne oddziaływania na środowiska wynikające z realizacji ocenianego projektu planu zagospodarowania będą związane przede wszystkim z rozwojem obszarów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, mieszkaniowo – usługowej, a w mniejszym stopniu zabudowy usługowej czy produkcyjno-usługowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą kosztem powierzchni biologicznie czynnych (głównie terenów rolnych, a także terenów zieleni).

W przypadku wprowadzania terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynnych, często problemem jest znalezienie równowagi pomiędzy presją zabudowywania kolejnych obszarów, atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur przyrodniczych (ekologicznych). W ocenianym projekcie planu pod tereny zabudowy przeznaczono przede wszystkim użytki rolne powszechnie występujące na terenie gminy.

Z punktu widzenia komfortu mieszkańców za problematyczne można uznać lokowanie zabudowy produkcyjno-usługowej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. W takim przypadku

należałoby uwzględnić potencjalne oddziaływanie zabudowy produkcyjnej np. zachowując między terenami mieszkaniowymi oraz produkcyjnymi pas zieleni o charakterze izolacyjnym.

13. Rozwiązania mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego będące przedmiotem niniejszej oceny wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi. Zapisy te mają charakter ogólny, odnosząc się do całego terenu objętego planem oraz szczegółowy, dotycząc określonych przeznaczeń terenu.

Analiza przyjętych zapisów w *Miejscowym planie ...* wykazała, że zostały uwzględnione wymogi z zakresu ochrony środowiska określone w obowiązujących przepisach.

Sposób, w jaki realizowane są w planie zapisy przyjęte w wyżej wymienionym dokumencie dla poszczególnych elementów środowiska został opisany poniżej.

§5. 1. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustala się:

1) zakazuje się:

- a) lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii,
- b) lokalizacji nowych przedsięwzięć związanych ze zbieraniem, magazynowaniem, składowaniem i przetwarzaniem odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych i złomu,
- c) zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający ponadnormatywne uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego, w tym lokalizacji i eksploatacji instalacji i urządzeń powodujących ponadnormatywną emisję substancji i energii,
- d) likwidacji naturalnych cieków wodnych, oraz urządzeń wodnych w postaci rowów, kanałów;

2) dopuszcza się działania o charakterze remontu lub zmiany technologii na mniej uciążliwą dla środowiska w przedsięwzięciach naruszających ustalenia pkt. 1;

2. W zakresie ochrony przed hałasem ochronie podlegają tereny, nieruchomości i działki, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu określone na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.

prawo ochrony środowiska, położone w terenach o symbolach: MN, MNU, RM, UP, oraz usługi społeczne z zakresu oświaty, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, a także zabudowa usług turystycznych położone w terenach o symbolach PU1.

3. W zakresie ochrony terenów zieleni i wartości krajobrazowych nakazuje się ochronę lokalnych wartości krajobrazu oraz zieleni poprzez zachowanie i utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej, z dopuszczeniem działań wynikających z ustawy o ochronie przyrody.

4. W zakresie ochrony przed wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi obowiązują przepisy sanitarne, ochrony środowiska oraz prawa budowlanego, w tym nakaz ograniczenia wibracji do poziomu wartości dopuszczalnych na granicy użytkowanego terenu.

5. W zakresie ochrony przyrody wskazuje się Obszar Natura 2000 - Dolina Górnej Wisły – PLB240001, w zasięgu którego obowiązują nakazy, zakazy i dopuszczenia wynikające z obowiązujących planów zadań ochronnych oraz przepisów związanych z ochroną przyrody.

14. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Przedstawiony do oceny *Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego* jest generalnie zgodny ze wskazaniami zawartymi w ekofizjografii wykonanej dla tego terenu.

W planie wprowadzono zapisy ograniczające emisję zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne. Wprowadzono również zapisy w zakresie ochrony gleb, wód podziemnych, terenów zieleni, wartości kulturowych i krajobrazowych.

W przypadku konieczności zajęcia obszarów stanowiących siedliska gatunków chronionych, planując prace związane z przekształceniem takich terenów, należałoby uwzględnić biologię tych gatunków, m.in. ich cykle życiowe. W odniesieniu do ptaków korzystne będzie dopasowanie terminów prac ziemnych (w przypadku ptaków gniazdujących na ziemi) bądź wycinki zieleni wysokiej tak, aby wypadły poza okresem rozrodu ptaków, uwzględniając, że okres ten jest różny dla różnych gatunków. Prace należałoby poprzedzić wizją terenową zrealizowaną pod nadzorem przyrodniczym, umożliwiającą zlokalizowanie gniazd oraz budek lęgowych ptaków i ssaków. Występujące ewentualnie na przedmiotowym terenie starsze i dziuplaste drzewa należałoby również skontrolować pod kątem występowania nietoperzy i innych chronionych gatunków.

Generalnie w obszarze objętym planem wycinkę zieleni wysokiej należałoby ograniczyć do potrzebnego minimum, chyba, że wynika ona z wymogów ochrony czynnej siedlisk nieleśnych.

Ze względu na fakt, iż teren objęty przedstawionym do oceny *Miejscowym planem* ... jest już w znacznym stopniu zagospodarowany (głównie w kierunku rolniczym) realizacja rozwiązań alternatywnych jest ograniczona.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko planowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Wieszczyża, położonego w gminie Jasienica.

W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi. W zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko na etapie realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Przedstawiony do oceny projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dla sołectwa Wieszczyża generalnie nie stoi w sprzeczności ze wskazaniami zawartymi w ekofizjografii wykonanej dla tego terenu oraz założeniami innych dokumentów, a także realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie.

Wieszczyża zlokalizowane są w zachodniej części gminy Jasienica. Sołectwo zalicza się do najmniejszych miejscowości wchodzących w strukturę gminy.

Wieszczyża graniczą:

- od północy z sołectwami Roztropice i Rudzica,
- od zachodu z gminą Skoczów (powiat cieszyński),
- od południa z sołectwami Bielowicko i Łazy,
- od wschodu z sołectwem Łazy.

Na dzień 31.12.2016 liczba mieszkańców sołectwa wynosiła 265 osoby [1.2.32], co daje średnią gęstość zaludnienia ok. 133 osoby na km².

Pod względem historycznym, miejscowości i ziemie położone w obecnie istniejących granicach administracyjnych gminy Jasienica zlokalizowane były na Śląsku Cieszyńskim. Wieszczyża są najmłodszą miejscowością gminy Jasienica. Po raz pierwszy wzmiankowane były w 1577 roku.

Sołectwo ma typowo rolniczy charakter. Zdecydowaną większość jego powierzchni zajmują tereny rolnicze i zabudowa jednorodzinna o charakterze wiejskim. Zlokalizowany jest też tutaj Zespół Szkolno-Przedszkolny oraz parafia ewangelicko-augsburska z kościołem i cmentarzem. Zabudowa w większości usytuowana jest wzdłuż ulicy Bielowickiej ulicy Wieszczyckiej. Zadrzewienia zajmują tu bardzo niewielką powierzchnię. Występują pod postacią małych fragmentów lasów pozostających poza zarządem PDL LP, zadrzewień śródpolnych oraz wąskich pasów zieleni wysokiej towarzyszącej ciekom, tworząc enklawy w krajobrazie w krajobrazie rolniczym.

W przedstawionym do oceny planie wyszczególniono następujące przeznaczenia terenów i działek:

MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,

RM - tereny zabudowy zagrodowej,

UP - tereny zabudowy usług publicznych,

US - tereny sportu i rekreacji,

PU1 - tereny zabudowy usługowo produkcyjnej,

ZC - tereny cmentarzy,

ZN – tereny zieleni,

ZL – tereny lasów,

R1 – tereny rolne z dopuszczeniem zabudowy,

R2 – tereny rolne z zakazem zabudowy,

WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych,

KDL - tereny dróg publicznych klasy lokalnej,

KDD - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej,

KDW - tereny dróg wewnętrznych;

Dla każdego terenu wyodrębnionego w planie ustalono przeznaczenia podstawowe, przeznaczenia dopuszczone, sposoby zagospodarowania i użytkowania: działek, budynków i budowli, a także odpowiadające poszczególnym przeznaczeniom: nakazy, zakazy i dopuszczenia.

Generalnie w stosunku do istniejącego stanu zagospodarowania, oceniany projekt przewiduje rozwój zabudowy, w tym zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, wprowadzanej na tereny zarówno niezabudowane, jak i częściowo zabudowane, oznaczone w obowiązującym miejscowym planie jako tereny upraw polowych, łąk i pastwisk oraz fragmenty lasów. Przedstawiony do oceny projekt planu przewiduje także wprowadzenie zabudowy zagrodowej na obszary już zabudowane, oznaczone w obowiązujących dokumentach planistycznych jako tereny upraw polowych oraz łąk i pastwisk oraz wprowadzenie terenów usług sportu na obszary już pełniące taką funkcję, a oznaczone w obowiązującym planie jako tereny zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej. Skutki realizacji tych zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Wieszczęta można określić jako mało znaczące dla środowiska.

W projekcie *Miejscowego planu* ... wprowadzono także zapisy dotyczące przeznaczenia terenów, których realizacja będzie korzystna dla środowiska. Do zapisów takich zalicza się: utrzymanie obszarów biologicznie czynnych w postaci terenów rolnych oraz terenów zieleni przywodnej i nieurządzonej na obszarach przeznaczonych dotychczas pod zabudowę mieszkaniową oraz utrzymanie terenów lasów oraz wprowadzenie nowych terenów lasów na obszarach przeznaczonych dotychczas pod zabudowę mieszkaniową lub tereny rolne.

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego (2000) teren sołectwa Wieszczęta położony jest w zasięgu dwóch mezoregionów, przynależących do dwóch makroregionów – Pogórza Zachodniobeskidzkiego oraz Beskidów zachodnich. Regionalizacja fizycznogeograficzna obszaru sołectwa przedstawia się następująco:

 prowincja Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51),

 podprowincja Zewnętrzne Karpaty Zachodnie i Wschodnie (513),

 makroregion: Pogórze Zachodniobeskidzkie (513.3),

mezoregion: Pogórze Śląskie (513.32).

Pod względem budowy geologicznej teren sołectwa Wieszcza, leży w obrębie orogenu Karpackiego, którego główną jednostką tektoniczną na tym terenie są Karpaty Zewnętrzne.

Na obszarze sołectwa Wieszcza nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych rozumiane zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska jako osuwiska aktywne okresowo i nieaktywne, wskazane na podstawie „Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla gminy Jasienica” (Państwowy Instytut Geologiczny, kwiecień 2010 r.).

Na terenie sołectwa nie występują złoża kopalin, nie prowadzono tu także działalności górniczej.

Pod względem podziału hydrogeologicznego Polski obszar sołectwa Wieszcza usytuowany jest w zasięgu jednostki hydrogeologicznej Karpackiej (XXIII), podregion Zewnętrzno-karpacki (XXIII 1). Wody podziemne o typie szczelinowym, lokalnie porowo-szczelinowym, występują w utworach stratygraficznie przynależnych do paleogenu i kredy, sporadycznie jury, poziom czwartorzędowy o typie porowym. Nie mają one znaczenia użytkowego.

Teren sołectwa Wieszcza znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Obszar sołectwa Wieszcza leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2000163. Zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* powyższa JCWPd posiada dobry stan chemiczny oraz ilościowy, a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrażone.

Gmina Jasienica, a więc i sołectwo Wieszcza, w całości położone są w prawostronnym dorzeczu Wisły. Głównym ciekim odwadniającym ten teren jest Iłownica. W zlewni Iłownicy położona jest zachodnia część sołectwa Wieszcza. Prawobrzeżnym dopływem Iłownicy przepływającym w przez sołectwo jest Łański Potok (Łaziński Potok, Zlewaniec). W zlewni Łańskiego Potoku pozostaje środkowa i wschodnia część przedmiotowego sołectwa.

Biorąc pod uwagę jakość gleby pod kątem jej wartości użytkowej na analizowanym terenie występują głównie gleby klasyfikowane jako gleby orne średnio dobre (IIIb), orne średniej jakości, lepsze (IVa) oraz orne średniej jakości, gorsze (IVa). Mniejszą powierzchnię zajmują gleby orne słabe (V). W granicach opracowania występują także utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli (gleb przykrytych), przy czym powierzchnie przykrywające występują w postaci litego betonu, asfaltu czy też bruku.

Gmina Jasienica, a więc także teren objęty niniejszą prognozą, położone są w strefie klimatów podgórskich i dolinnych, o średniej rocznej temperaturze od 8°C do 10°C. Naturalne przewietrzanie jest bardzo dobre. Miejscami na nasłonecznionych, południowych zboczach występują warunki mezoklimatyczne bardzo korzystne. Klimat terenu opracowania uzależniony jest w głównej mierze od wędrowek mas powietrza. Załedwie 10% stanowią tutaj wiatry północne i północno-wschodnie. W zimie na tym terenie częściej pojawiają się wiatry południowe i południowo zachodnie (10,3%), latem zachodnie (22%) i północnozachodnie (12,5%). Wiatry wschodnie i południowo-wschodnie wieją najczęściej wiosną i jesienią. Wieloletnia średnia roczna prędkość wiatru wynosi około 2.5 m/s.

Pewien odsetek wiatrów to wiatry halne, mające dodatni wpływ na zmniejszenie wilgotności względnej, tym bardziej, że roczną sumę opadów można określić jako wysoką. Jej wartość wynosi bowiem do 1200 mm rocznie, czyli średnia jest dwukrotnie wyższa od średnich opadów np. w Wielkopolsce czy na Mazowszu. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi <60 dni, a maksymalna grubość pokrywy śnieżnej – <60 cm. Okres wegetacyjny roślin na Pogórzu Śląskim trwa ponad 220.

O jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całej gminy Jasienica decydują przede wszystkim emisje zanieczyszczeń tj.:

- źródła punktowe, tzw. „niska emisja” pochodząca ze stacjonarnych źródeł lokalnych (paleniska gospodarstw domowych, kotłownie indywidualne, niewielkie przedsiębiorstwa i zakłady produkcyjno-usługowe),
- źródła liniowe o charakterze mobilnych zanieczyszczeń komunikacyjnych (głównie spaliny samochodowe),
- procesy produkcyjne w większych zakładach o specyfice i wielkości dla danej produkcji,
- przenoszenie zanieczyszczeń z obszarów przyległych w postaci kwaśnych deszczy (aglomeracje Górnośląska i Rybnicka, aglomeracje czeskie Trzyniec-Karwina-Ostrawa).

Na terenie sołectwa Wieszcza głównym źródłem zanieczyszczeń są paleniska gospodarstw domowych oraz spaliny samochodowe. W pewnym stopniu do zanieczyszczenia powietrza przyczyniać się może także emisja spalin z pracujących maszyn rolniczych. Na obszarze sołectwa brak ważniejszych źródeł emisji pyłów i gazów do atmosfery. Do obiektów tego typu, położonych najbliżej granic sołectwa Wieszcza, zalicza się znajdujący się w Grodźcu Instytut Zootechniki, Zakład Nr 1 Fabryki Mebli Giętych w Jasienicy oraz Zakład Wyrobu Płytek Ceramicznych w Jasienicy.

Sołectwo Wieszcza pozostają w zasięgu jednego obiektu chronionego w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*, tj. obszaru Natura 2000 Ochrona Ptaków „Dolina Górnej Wisły” PLB240001, w granicach którego obowiązują nakazy, zakazy i dopuszczenia wynikające z obowiązujących planów zadań ochronnych oraz przepisów związanych z ochroną przyrody.

Na terenie sołectwa usytuowane są 3 obiekty zabytkowe (zabytki sakralne), ujęte w wykazie gminnej ewidencji zabytków gminy Jasienica.

Obecnie do głównych antropogenicznych oddziaływań na środowisko należą:

- przekształcenia powierzchni ziemi,
- zmiany wód podziemnych,
- zanieczyszczenie powietrza,
- emisja hałasu,
- przekształcenia biocenoz.

Oceniany *Miejscowy plan ...* wprowadza szereg ustaleń mający na celu uporządkowanie stanu planistycznego (polityki przestrzennej) przedmiotowego terenu. W dokumencie tym przewidziano m.in. poszerzenie lub wprowadzenie nowych terenów zabudowy, w tym także kosztem powierzchni biologicznie czynnych, głównie terenów rolnych (pola uprawne, łąki i pastwiska). Odstąpienie od realizacji *Miejscowego planu ...* nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, a niekiedy może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi

w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych. Część terenów objętych wprowadzaniem przeznaczenia terenów zabudowy jest już zabudowana lub częściowo zabudowana, a zapisy projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego jedynie zatwierdzają lub porządkują istniejący stan.

Do pozytywnych dla środowiska skutków realizacji projektu planu zaliczają się zapisy utrzymujące przeznaczenie wielu terenów biologicznie czynnych, w tym mających istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i właściwego funkcjonowania układów ekologicznych oraz zachowania różnorodności gatunkowej. Zaliczają się do nich tereny lasów, zieleni innego typu, w tym zieleni urządzonej, nadwodnej, śródpolnej oraz wody powierzchniowe. Zapisy planu wprowadzają także nowe tereny lasów. Brak realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego skutkować będzie pozostawieniem tych terenów w dotychczasowym sposobie użytkowania.

Przyrost nowych terenów zabudowanych, w pewnym stopniu przyczyni się do pogorszenia warunków aerosanitarnych i akustycznych. Jednak z drugiej strony, w zapisach *Miejscowego planu* ... przewidziano szereg wskazań i zakazów mających na celu ochronę i poprawę wymienionych wyżej warunków, takich jak np. ochronę akustyczną zabudowy chronionej.

Oceniany projekt planu wprowadza rozwiązania służące ochronie wód. W związku z tym realizacja zamierzeń przedmiotowego planu, przy zachowaniu wprowadzanych ustaleń, nie powinna stwarzać zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych wymienionych wyżej jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Z terenu sołectwa Wieszczeń podawano stanowiska chronionych gatunków zwierząt. Dotyczy to przede wszystkim przedstawicieli gromady ptaków (zdecydowana większość ptaków występujących na charakteryzowanym terenie jest chroniona), płazów, gadów, niektórych gatunków ssaków (np. wiewiórka pospolita, kret, jeż) oraz bezkręgowców, takich jak np. trzmiele czy ślimak winniczek.

W stosunku do istniejącego stanu zagospodarowania, oceniany projekt przewiduje m.in. rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej kosztem terenów biologicznie czynnych. W związku z powyższym realizacja ustaleń planu może przyczynić się do ograniczenia zasobów lokalnych siedlisk przyrodniczych, w tym tych, które zajmują gatunki chronione. Nie mniej jednak występujące tutaj gatunki, pomimo iż podlegają ochronie, to jednak występują zazwyczaj stosunkowo często lub pospolicie w skali regionu i kraju, a realizacja przedmiotowego *Miejscowego planu* ... nie doprowadzi do znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan populacji wspomnianych zwierząt w skali sołectwa i na terenach sąsiednich. Ponadto większość gatunków chronionych zwierząt wyróżnia się znaczną mobilnością i w przypadku zmian zachodzących w lokalnym środowisku mogą one wykorzystać inne siedliska, również te istniejące w zasobach terenu opracowania.

W granicach terenu objętego przedstawionym do oceny *Miejscowym planem* ... do obszarów o podwyższonych walorach przyrodniczych, a nie objętych ochroną prawną zaliczają się przede wszystkim zadrzewienia i siedliska nadwodne, skupiające się przede wszystkim wzdłuż Łańskiego Potoku.

Za korzystne dla ochrony i zachowania lokalnej bioróżnorodności i właściwego funkcjonowania ekosystemów należy uznać pozostawienie, zgodnie z zapisami planu, w dotychczasowym użytkowaniu cieków i zbiorników wodnych oraz zdecydowanej większości zadrzewień, a także

ochronę roślinności nadwodnej i zadrzewień śródpolnych. Projekt planu zakłada także wprowadzenie nowych terenów lasów.

Zapisy przedstawionego do oceny planu generalnie wpisują się w cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*.

Z uwagi na charakter zawartych w przedstawionym do oceny dokumencie zamierzeń planistycznych można stwierdzić, że realizacja *Miejscowego planu* ... nie będzie wywierać wpływu na obszary objęte ochroną w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody* oraz nie będzie wykazywać oddziaływania transgranicznego.

Zgodnie z zapisami przedstawionego do oceny *Miejscowego planu* ... zakazuje się, z pewnymi zastrzeżeniami, lokalizacji nowych przedsięwzięć i rozbudowy istniejących przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja tego typu przedsięwzięć przeprowadzana jest na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Analiza przyjętych zapisów w *Miejscowym planie* ... wykazała, że zostały uwzględnione wymogi z zakresu ochrony środowiska określone w obowiązujących przepisach. Powyższa analiza wskazuje również, iż realizacja zapisów planu, przy uwzględnieniu wymogów z zakresu ochrony środowiska wynikających z obowiązującego prawa, nie będzie powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Prognozuje się, iż realizacja założeń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania wiązać się będzie ze skutkami dla środowiska. W znacznej części będą one miały charakter przejściowy i lokalny. W planie wprowadzono zapisy ograniczające emisję zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne. Wprowadzono również zapisy w zakresie ochrony gleb, wód podziemnych, terenów zieleni, wartości kulturowych i krajobrazowych.

W przypadku konieczności zajęcia obszarów stanowiących siedliska gatunków chronionych, planując prace związane z przekształceniem takich terenów, należałoby uwzględnić biologię tych gatunków, m.in. ich cykle życiowe. W odniesieniu do ptaków korzystne będzie dopasowanie terminów prac ziemnych (w przypadku ptaków gniazdujących na ziemi) bądź wycinki zieleni wysokiej tak, aby wypadły poza okresem rozrodu ptaków, uwzględniając, że okres ten jest różny dla różnych gatunków. Prace należałoby poprzedzić wizją terenową zrealizowaną pod nadzorem przyrodniczym, umożliwiającą zlokalizowanie gniazd oraz budek lęgowych ptaków i ssaków. Występujące ewentualnie na przedmiotowym terenie starsze i dziuplaste drzewa należałoby również skontrolować pod kątem występowania nietoperzy i innych chronionych gatunków. Konieczność wizji terenowej pod nadzorem przyrodniczym istnieje także w przypadku zajmowania terenów, które mogą być siedliskiem płazów (tereny wilgotne i podmokłe).

Generalnie, z punktu widzenia ochrony środowiska, w obszarze objętym planem wycinkę zieleni wysokiej należałoby ograniczyć do potrzebnego minimum, chyba, że wynika ona z wymogów ochrony czynnej siedlisk nieleśnych.

W ramach rozwiązań alternatywnych proponuje się rozważyć wprowadzenie zieleni o charakterze izolacyjnym na pograniczu terenów mieszkaniowych i usługowych oraz produkcyjnych.

Obszar objęty przedstawionym do oceny *Miejscowym planem* ... jest już w dość znacznym stopniu zagospodarowany, w związku z czym propozycje i przyszła realizacja rozwiązań alternatywnych są ograniczone.

OŚWIADCZENIE – KLAUZULA

Kierujący zespołem wykonującym niniejsze opracowanie oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283)

Ja niżej podpisana Iwona Majewska – Durjasz jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

WYKSZTAŁCENIE	IMIĘ I NAZWISKO	PODPIS
MGR GEOLOGII	IWONA MAJEWSKA-DURJASZ	 Ekoid Iwona Majewska-Durjasz 40-236 Katowice, ul. Łączna 3/40 tel./fax 32 255 28 23, 353 32 14 NIP 954-78-24-09
TYTUŁ OPRACOWANIA: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JASIENICA DLA SOŁECTWA WIESZCZĘTA		
DATA OPRACOWANIA: listopad 2020 r.		